

התכנון וההכנות לקראת הטיול המשפחתי הגדול הזה נמשכו כמעט שנה!

תאריך לתחילת ארגון הטיול 08-05-24. קראתי לו:

Argentina 4-2025

יום ב', 31 מרץ 2025 - יוצאים לדרך

איזה יום! ראשית לבדוק הכל בבית, בכל זאת נוסעים למספר שבועות. להזכיר לאב הבית שלא נהיה ולבדוק שרשם את מספרי הטלפון של ענת ושקד על כל מקרה. להשאיר לריקי את רשימת המטלות לשלושה שבועות בכתב, כפי שבקשה (חלונות, תריסים וכד') ויוצאים לדרך, ולנטין דאג מראש להזמין מונית גדולה שתאסוף את בתשי, עמיחי ואותנו + הכבודה.

אתם יודעים מה מקור השם Argentina? - המונח ארגנטינה מגיע מהמילה הלטינית argentum שפירושה כסף. הכובשים הספרדים חמדו כסף ארגנטינאי, בעיקר בשל ערכו הכלכלי ויכולתו לממן את התרחבות האימפריה הספרדית ואת שאיפותיה הפוליטיות והצבאיות. מתכת הכסף, שציפו למצוא בארגנטינה, נתפס כמקור עושר שיאפשר לספרד לשמור על כוחה ויוקרתה באירופה ומחוצה לה.

הכסף, במיוחד מאזור פוטוסי - POTOSI היום חלק מבוליביה - וממכרות אחרים בדרום אמריקה, היה חיוני למימון התרחבות האימפריה הספרדית, כולל תחזוקת צבאותיה וביסוס כוחה. בנוסף לערכו הכלכלי, כסף ייצג גם סמל של כוח ויוקרה. החזקת כמויות גדולות של כסף אפשרה לספרד לשמור על ההגמוניה שלה באירופה ולממן פרויקטים שאפתניים, כגון בניית מונומנטים גדולים ומתן חסות לאמנויות.

המונחים argentum, argenteus שימשו חוקרים ומתיישבים ספרדים במאה ה-16 וגם בשלושת המאות שלאחר מכן, והתייחסו לאזור "שטוח מאוד" (מישור) דרכו הועברו מטילי הכסף בעגלות לנמל בואנוס איירס בדרך לאירופה. התושבים המקוריים של ארגנטינה קראו לאזור "פמפה אטון" - PAMPA ATUN שפרושו "ארץ המישורים הגדולים".

הנהר הרחב שמפריד בין ארגנטינה לאורוגוואי וזורם לאוקיינוס האטלנטי, נקרא "ריו דה לה פלטה" (נהר הכסף).

במשך מאות שנים השם ארגנטינה, היה סמל לאדמה פורייה והבטחות לשפע בכל מובן. לא רק בגלל העושר המינרלי והחקלאי שלה, גם בהעשרה תרבותית, אשר בולטת בכל העולם בזכות המוזיקה, הריקוד וההיסטוריה החברתית שלה.

וכך נראתה התוכנית עליה עמל ולנטין כמעט שנה שלמה

ARGENTINA 2025

אופיר, דנינו, היינס, כהן, נש וינוגרד

PROGRAMA BUENOS AIRES / IGUAZU / BARILOCHE / PUERTO MADRYN / BUENOS AIRES Fecha de inicio 01/04/25 31.3.2025 Tel Aviv - Madrid UX 1302 16:05 – 20:20	בואנוס איירס, איגואסו, ברילוצ'ה, פוארטו מדריין, בואנוס איירס מועד יציאה: 01.04.2025
--	--

31.3.25 – 1.4.25 Madrid – Buenos Aires UX 041 23:55 - 07:35. DIA 1 – BUENOS AIRES 01/04 Traslado al hotel Día libre. Noche de alojamiento en el hotel Nh 9 de Julio. DIA 2 – BUENOS AIRES 02/04 Desayuno. Excursión estancia Santa Susana. Nuestro paseo al campo Argentino es un clásico dentro de las mejores actividades para hacer en su estadía en Buenos Aires. Viajaremos hasta la estancia tradicional en plena pampa argentina donde celebramos la auténtica "Fiesta Gaucha". Vamos a realizar múltiples actividades relacionadas con las costumbres locales. Podrá vivir un espectáculo de folklore tradicional en vivo y disfrutaremos de una demostración de las fantásticas habilidades a caballo de los famosos Gauchos Argentinos. Incluye el almuerzo (almuerzo tipo barbacoa), de carnes y verduras. Acompañaremos la comida bebiendo vino y terminaremos el disfrute gastronómico regional con los clásicos dulces. Noche de alojamiento en el hotel Nh 9 de Julio. DIA 3 – BUENOS AIRES 03/04 Desayuno. Día libre. Noche de alojamiento en el hotel Nh 9 de Julio. DIA 4 – BUENOS AIRES 04/04 Desayuno. Día libre. Noche de alojamiento en el hotel Nh 9 de Julio. DIA 5 – BUENOS AIRES / IGUAZU 05/04 AR1776 08:10-10:05 Desayuno. Vuelo hacia Iguazu Llegada a Iguazu - traslado al hotel Saint George DIA 6 – IGUAZU 06/04 Desayuno. Excursión día completo en cataratas argentinas (excursión en regular con guía en inglés) Salidas diarias a partir de las 07.30 hs. El horario puede variar dependiendo de la ubicación del hotel. Recorrido de la pasarela superior e inferior, paseo en tren ecológico y Garganta del Diablo con servicio de guía	יום ג', 1 אפריל – בואנוס איירס העברה למלון. יום חופשי. הליכה ברגל לתיאטרון COLON, לבית הכנסת הגדול LIBERTAD, ל"בית הורוד" ועוד, בהדרכת ולנטין לינה במלון NH 9 DE JULIO יום ד' 2 אפריל – בואנוס איירס א' בוקר. טיול לחווה בסנטה סוזנה. הטיול שלנו לאזור הכפרי של ארגנטינה הוא קלאסי בין הפעילויות הטובות ביותר במהלך שהותכם בבואנוס איירס. ניסע לחווה המסורתית בלב הפמפס הארגנטינאי שם נחגוג את "פסטיבל גאוצ'ו" האותנטי. אנו עומדים לבצע מספר פעילויות הקשורות למנהגים מקומיים. תוכלו לחוות מופע פולקלור מסורתי חי ותינהו מהדגמה של כישורי הרכיבה הפנטסטיים של הגאוצ'וס הארגנטינאי המפורסם. כולל ארוחת צהריים (ברביקו ארוחת צהריים), בשר וירקות. נלווה את הארוחה בשתיית יין ונסיים את ההנאה הגסטרונומית האזורית בממתקים קלאסיים. לינה במלון Nh 9 de Julio יום ה' 3 אפריל – בואנוס איירס מיניבוס ייקח אותנו לדלתא של TIGRE. דר' מוראלס ממין אותנו לטיול ביאכטה. שוק פרחים, ועוד. יום ו' 4 אפריל – בואנוס איירס מיניבוס ייקח אותנו לבקר בעיירה ובי"ס יסודי של ולנטין. עצירה בבית עלמין בו קבור סבא שלו. ביקור ב-EL ATENEO (יוסי יסביר) שבת, 5 אפריל – בואנוס איירס/ איגואסו א' בוקר טיסה לאיגואסו העברה למלון SAINT GEORGE ערב חופשי יום א' 6 אפריל – איגואסו א' בוקר. טיול יום שלם למפלי ארגנטינה (טיול רגיל עם מדריך באנגלית) יציאות יומיות החל מהשעה 07:30 בבוקר. שעות הפעילות עשויות להשתנות בהתאם למיקום המלון. סיור בשביל העליון והתחתון, נסיעה ברכבת אקולוגית וגרון השטן עם שירות
--	--

profesional. Regreso al hotel desde el parque nacional entre las 16.30 y 17 hs. -Paseo Superior: ofrece vistas magníficas de las cataratas y delta del río Iguazú. Duración: 1.15 hs. Dificultad: sin escaleras. -Paseo Inferior: pasarelas estratégicamente diseñadas que permiten las más diversas vistas de las cataratas y un encuentro íntimo con las cascadas y encantadores rincones de la selva. Duración: 2 hs. Dificultad: con escaleras. -Garganta del Diablo: indescriptible por su belleza y energía ofrece una impresionante mezcla de sonidos y paisajes. Duración: 1.30 hs. Dificultad: sin escaleras. -Tren de la Selva: un circuito de trenes ecológicos en medio de la selva y bordeando el río que permite trasladarse dentro del parque y llegar hasta los accesos de pasarelas y atracciones. Regreso y noche de alojamiento en el hotel Saint George	מדריך מקצועי. חזרה למלון מהפארק הלאומי בין השעות 16:30-17:00. Superior Walk: מציע נופים מרהיבים של המפלים והדלתא של נהר האיגואסו. משך: 1.15 שעות. קושי: ללא מדרגות. Lower Walk: שבילים מעוצבים אסטרטגית המאפשרים נופים מגוונים ביותר של המפלים ומפגש אינטימי עם המפלים ופינות החמד של הג'ונגל. משך: שעתיים. קושי: עם מדרגות. גרון השטן: בלתי יתואר ביופיו ובאנרגיה שלו, הוא מציע שילוב מרשים של צלילים ונופים. משך: 1.30 שעות. קושי: ללא מדרגות. Jungle Train: מעגל של רכבות אקולוגיות באמצע הג'ונגל וגובל בנהר המאפשר לנוע בתוך הפארק ולהגיע לכניסות לשבילים ולאטרקציות. חזרה ולינה ב-SAINT GEORGE
DIA 7 – IGUAZU 07/04 Desayuno. Excursión de medio día en cataratas brasileras. (excursión en regular con guía en inglés) Localizadas dentro del Parque Nacional do Iguazu, a 25 Km del centro de Foz do Iguazu (BR). Con dos salidas diarias: una por la mañana a partir de las 07.30 hs, con regreso a las 15:30 hs. Otra salida por la tarde a las 13:30 hs, con regreso a las 19:30 hs. Horarios aproximados, sujetos a modificación conforme a la ubicación del hotel, trámites migratorios, otros. El Parque ocupa una superficie de 175.000 has. Allí se sorprenderá con el cuidado, la belleza y la enormidad del mismo que alberga innumerables especies animales y vegetales. La naturaleza los recibirá con bienvenida de simpáticas mariposas que se exhiben en su vuelo y lo deleitarán con sus colores. Dado que el 80% de los saltos se encuentran del lado argentino, el Parque brasileño cuenta con una sola pasarela de aproximadamente 1.000 mts., desde donde podrán disfrutar de las distintas vistas panorámicas. Finalizada la misma, frente al salto Floriano, se encuentra un mirador al que podrán acceder a través de un elevador, del que se obtiene una de las vistas más imponentes de los saltos. Regreso y noche de alojamiento en el hotel	יום ב' 7 אפריל – איגואסו א' בוקר. טיול של חצי יום למפלים ברזילאים. (טיול רגיל עם מדריך באנגלית) ממוקם בתוך הפארק הלאומי איגואסו, 25 ק"מ ממרכז פוז דו איגואסו (BR). עם שתי יציאות יומיות: אחת בבוקר החל מ-7:30 בבוקר, עם חזרה ב-15:30. יציאה נוספת אחר הצהריים בשעה 13:30, עם חזרה בשעה 19:30. לוחות זמנים משוערים, בכפוף לשינויים בהתאם למיקום המלון, נהלי הגירה וכו'. הפארק תופס שטח של 1,750,000 דונם. שם תופתעו מהטיפול, היופי והעצום שבו, המאכלס אינספור מיני בעלי חיים וצמחים. הטבע יקבל את פניכם עם פרפרים ידידותיים המציגים את מעופם וישמח אתכם בצבעיהם. בהתחשב בעובדה ש-80% מהמפלים נמצאים בצד הארגנטינאי, לפארק הברזילאי יש שביל אחד של כ-1,000 מטרים, ממנו תוכלו ליהנות מהנופים הפנורמיים השונים. לאחר השלמתו, מול מפל פלוריאנו, ישנה נקודת תצפית אליה ניתן להגיע באמצעות מעלית, ממנה ניתן לקבל את אחד מהנופים המרשימים ביותר של המפלים. חזרה ולינה ב-SAINT GEORGE

Saint George DIA 8 – IGUAZU / SAN MARTIN DE LOS ANDES 08/04 AR1771 09:30 – 11:30 via B.Aires AR1920 13:00-15:25 Desayuno y traslado al aeropuerto. Vuelo hacia San Martin de los Andes Tarde libre y noche de alojamiento en el Hotel Patagonia Plaza DIA 9 – SAN MARTIN DE LOS ANDES/BARILOCHE 09/04 Desayuno. Excursión 7 lagos hacia Bariloche. En este caso el grupo recorrerá un camino boscoso que cruza ríos y arroyos y bordea varios lagos: Nahuel Huapi, Correntoso, Espejo, Escondido, Villarino, Falkner y Machónico. Bordeando el Lago Lacar. Esta excursión es con guía en inglés y permite llevar equipaje. El final de recorrido es en el centro de Bariloche donde finaliza el tour y podrán dirigirse al hotel Cristal. DIA 10 – BARILOCHE 10/04 Desayuno. Excursión Cerro Catedral y Circuito Chico (en regular con guía en inglés) Este paseo es la carta de presentación de Bariloche. Comenzando por el centro de la ciudad y bordeando por la Avenida Bustillo el lago Nahuel Huapi, el que será de compañía en casi todo el recorrido. Nuestra primera parada es en el cerro Campanario, 1050 mts que se ascienden con aerosilla abierta hasta la cumbre. A continuación, seguimos por Bustillo, llegando a la península del Llao Llao, un paisaje donde se encuadra el Hotel del mismo nombre en un marco natural, y la Capilla San Eduardo y Puerto Pañuelo. El circuito prosigue hacia Punto Panorámico, con vista hacia el lago Moreno y la península de Llao Llao, luego atravesamos el puente que comunica el Moreno este-oeste. A lo largo del paseo, la vista se perderá entre bosque, lago y cordón montañoso, donde Bariloche se presentará con la belleza natural que lo caracteriza. Llegando a la base del cerro, la montaña cambia su fisonomía durante las diferentes épocas del año. Durante la	יום ג' 8 אפריל טיסה ל-סאן מרטין דה לוס אנדס אוספים אותנו ב-05:00!!! להשכים קום העברה לשד"ת. החלפת טיסה ב-באיירס. (הקדימו מעט את הטיסה ה-11) ערב חופשי. לינה במלון PATAGONIA PLAZA יום ד' 9 אפריל – טיול ל-ברילוצ'ה א' בוקר טיול 7 אגמים לברילוצ'ה. הקבוצה תיסע בשביל מיוער שחוצה נהרות ונחלים וגובל במספר אגמים: Nahuel Huapi, Correntoso, Espejo, Escondido, Villarino, Falkner ומאצ'וניקו. גובל באגם לקאר. טיול זה הוא עם מדריך באנגלית ומאפשר להביא מזוודות. סוף הסיור במרכז ברילוצ'ה שם מסתיים הסיור וניתן להגיע למלון קריסטל. יום ה' 10 אפריל – ברילוצ'ה א' בוקר. סיור קתדרלת Cerro ו-Circuito Chico (רגיל עם מדריך באנגלית) הליכה זו היא הצגת הבכורה של ברילוצ'ה. החל ממרכז העיר ולאורך שדרת Bustillo לאורך האגם Nahuel Huapi, שיהיה הנוף היפה כמעט לאורך כל המסע. התחנה הראשונה שלנו היא ב- Cerro Campanario, 1050 מטר גובה, שאליו עולים באמצעות רכבל כיסאות פתוח לפסגה. לאחר מכן, נמשיך דרך Bustillo, ונגיע לחצי האי Llao Llao, נוף שבו המלון בעל אותו השם ממוסגר בסביבה טבעית, וקפלת סן אדוארדו ופוארטו פאניואלו. הטיול ממשיך ל-Panoramic Point, עם נוף של אגם מורנו וחצי האי Llao Llao, לאחר מכן נחצה את הגשר המחבר את מורנו מזרח-מערב. לאורך ההליכה י הנוף בין היער, האגם ורכס ההרים, שם יוצג לברילוצ'ה היופי הטבעי המאפיין אותה. בהגיעו לבסיס הגבעה, ההר משנה את מראהו בתקופות השונות של השנה. בתקופת האביב/קיץ מגיעים לבסיס, אין שלג על ההר, אך בכל שעולים הנופים
--	--

primavera/verano se llega a la base, en la montaña no hay presencia de nieve, pero al ascender las vistas desde la cordillera oeste se pierden entre picos volcánicos chilenos y lagos argentinos. El cerro durante la época invernal es el centro de esquí más grande de Sudamérica, con 120 kilómetros de pistas que ocupan alrededor de 600 hectáreas. Cuenta con 40 medios de elevación, entre teleféricos y aerosillas. Regreso y noche de alojamiento en el hotel Cristal. DIA 11– BARILOCHE 11/04 Desayuno. Día libre para conocer la ciudad. Noche de alojamiento en el Hotel Cristal DIA 12 – BARILOCHE 12/04 Desayuno. Isla Vicotria y bosque de Arrayanes (en regular con guía en inglés) No cotizada en el presupuesto, se puede agregar una vez actualizada esta tarifa. DIA 13 – BARILOCHE/PUERTO MADRYN AR1677 15:00 – 17:05 via B. Aires AR1814 18:40 – 20:45 Desayuno. Vuelo hacia Puerto Madryn Traslado hacia Puerto Madryn. Tarde Libre. Noche de alojamiento en el hotel Bahía Nueva. DIA 14 – PUERTO MADRYN 14/04 Desayuno. Excursión Península con punta norte con box lunch gourmet + visita (solo visita a San Lorenzo) que estará cerrado al público. Esta excursión incluye entrada y guía en inglés. Regreso y noches de alojamiento en Bahía Nueva. DIA 15 – PUERTO MADRYN 15/04 Desayuno. Excursión Avistaje de Toninas en el Puerto de Rawson por la mañana + MEF Museo Paleontológico Egidio Feruglio Esta excursión incluye guía en inglés. Regreso y noches de alojamiento en Bahía Nueva. DIA 16 – PUERTO MADRYN/BUENOS AIRES AR1813 19:05 – 20:55 Desayuno. Traslado hacia el aeropuerto.	מרכז ההרים המערביים אובדים בין פסגות געשיות צ'ילה ואגמים ארגנטינאיים. בעונת החורף, הגבעה היא מרכז הסקי הגדול ביותר בדרום אמריקה, עם 120 קילומטרים של מדרונות שתופסים כ-600 דונם. יש בו 40 אמצעי מעלית, כולל רכבלים ומעליות כסאות. חזרה ולינה במלון קריסטל. יום ו' 11 אפריל – ברילוצ'ה יום חופשי. הכרת העיר לינה במלון קריסטל שבת, 12 אפריל – ברילוצ'ה א' בוקר. אי ויקטוריה ויער אראיינס. (טיול רגיל עם מדריך באנגלית). (לא כלול בחבילה – נרכוש במקום). יום א' 13 אפריל טיסה לפוארטו מדריין. א' בוקר. טיסה העברה פוארטו מדריין. ערב חופשי. לינה במלון BAHIA NUEVA יום ב' 14 אפריל – פוארטו מדריין א' בוקר. טיול בחצי האי אל הקצה הצפוני עם ארוחת צהריים בקופסת גורמה + ביקור (ביקור בסן לורנצו בלבד – ח' האוכל סגור) טיול זה כולל כניסה ומדריך באנגלית. חזרה ולינה בבאהיה נואבה. יום ג' 15 אפריל – פוארטו מדריין א' בוקר. טיול צפייה בדולפינים בנמל רוסון בבוקר + MEF Egidio Feruglio המוזיאון הפליאונטולוגי טיול זה כולל מדריך באנגלית. חזרה ולינה בבאהיה נואבה. יום ד' 16 אפריל – טיסה לבואנוס איירס א' בוקר. בוקר חופשי העברות: לשד"ת ומשד"ת למלון. לינה במלון NH 9 ליולי"
--	---

Noche de alojamiento en el hotel NH 9 de julio DIA 17- BUENOS AIRES 17/04 Día libre. Noche de alojamiento en el hotel NH 9 de julio DIA 18 BUENOS AIRES 18/04 Noche de alojamiento en el hotel NH 9 de julio DIA 19 BUENOS AIRES 19/04 Desayuno. Fin de nuestros servicios. UX042 12:15 – 05:10 UX1301 (20.4.2025) 08:35 – 14:10 Los servicios no incluye: -Tasas eco ambientales (se pagan en los hoteles y varían según el destino y el hotel) -Entrada a los Parques Nacionales. (se pagan en destino) -Ascensos a los cerros Campanarios y Catedral (se pagan en destino en el caso que deseen subir) -Almuerzos.	ה' 17 בואנוס איירס. המיניבוס אוסף אותנו ב-09:30 לסיור בעיר הגדולה. La Boca, San Telmo, Recoleta המדריך החובב: ולנטיין ו' 18 חופשי – קניות אחרונות? מסעדת גורמה? שבת 19 א' בוקר והעברה לשד"ת. יום א' 20 אפריל נחיתה בארץ הקודש תהנו!!!!!! השירותים אינם כוללים: -מיסים סביבתיים (משלמים בבתי מלון ומשתנים בהתאם ליעד ולמלון) -כניסה לגנים הלאומיים. (ישולמו ביעד) -העליה לגבעות קמפנריוס וקתדרלה (תשלום ביעד אם ברצונכם לעלות) -ארוחות צהריים.
---	---

יוצאים לדרך!

לפנינו טיסה ארוכה, וזאת לאחר מספר שבועות מועט מאז שנפלתי לאחרונה. יוצאים לדרך! התרגשות טוטלית - בארץ נשאים ענת, אשתו של עמיחי (ההורים לא בקו הבריאות, מפחדת לנסוע כל כך רחוק) ושני הילדים גיל ואוהד (שניהם חיילים), שקד (אשתו של אוריאל) עם הקטנים דניאל ומעיין, גם אלון, הבן של בתשי. חבל, שלא רצה להצטרף, ועכשיו הוא מצטער. בדרך לשדה התעופה אוספים את בתשי ולאחר מכן את עמיחי. בבית של עמיחי מחכה לנו ענת אשתו, עם שי קטן לכל אחד ביחד עם ברכה מרגשת:

Buen viaje איזה כיף לכם, טיול שורשים, נופים, סיפורים וגם שוקולד על הדרך. מאחלת לכם טיול מתוק, מצחיק, מחבר. מלא רגעים של לב שמח ועיניים נוצצות, תהנו מכל שנייה, מענת.

כל כך מתאים. תודה ענת

פוגשים בשדה את אורי ויובלי, את מאיה וליחי ואת יוסי וישראלה. כמו שכתוב בספר: לא הכול קורה כמתוכנן. אסביר: מכיוון שאני עדיין נעזרת במקל הליכה, יש לי אפשרות לעבור ללא תור. אבל הפקיד שמסדר את הכניסה עושה קשיים לזוג שעומד לפנינו, הזוג מסרב לעבוד בשיקוף. יש להם קוצב לב. אבל... באישור שבידם לא כתוב שאסור להם לעבוד בשיקוף, וויכוח סרק אורך המון זמן. לבסוף הוא מרשה לנו לעבוד לפני הזוג הסורר. בינתיים יתר חברי הקבוצה עברו בתור הרגיל לפנינו... אז ממשיכים לביקור ב-lounge עם יוסי וישראלה ואח"כ עולים למטוס. בתשי יחד איתנו במחלקת עסקים. מבחר המאכלים הצטמצם לאחר הקורונה (כך אמרה הדיילת ששאלתי). אבל הכל טעים ומוגש בנדיבות. ולנטיין מקבל מנה כפולה של טירמיסו, איך ידעו למי לתת? בתשי נרדמה מיד, ולנטיין מנמנם ואני יוצאת לטיול הראשון שלי בטיסה הארוכה שלפנינו. אני הולכת לבדוק מה עם הילדים ולתת ליובלי דברי מתיקה. כולם מנומנמים, אבל מקבלים בשמחה את התשורה.

לאחר הפסקה קצרה במדריד מחכה לנו טיסת ההמשך. פגשנו חברה בשדה התעופה, רוזי פלקון. אלמנה הרבה שנים. סיפור טרגי מאחורי מות בעלה: אדריכל אשר עבד כמפקח באתר בניה, טרקטור מחץ אותו נגד קיר. בתשי שואלת: "אז הוא כבר לא שותף של מריו?"

בתשי לא מרגישה טוב. מזל שאנחנו במחלקת עסקים ואפשר להתרווח. יושבים במטוס במקומות ומחכים להמראה. לפתע פורצת הודעה מוזרה ברמקולים: "אנחנו מבקשים לחזור למקומות ולהדק את חגורות, אנו עוברים באזור של רוחות חזקים". אבל רגע, אנחנו בטרמינל, עוד לא זזנו... כמובן שכל הנוסעים פורצים בצחוק. בינתיים חילקתי לילדים פירות. לילה קשה עובר על בתשי, הרגישה רע. הצוות טיפל בה כל כך יפה. לבסוף היא מצליחה להירדם למספר שעות. עדיין דרך ארוכה לפנינו, בסך הכל 12 וחצי שעות עד לבואנוס איירס.

יום ג', 1 אפריל 2025 - בואנוס איירס

נהג ומיניבוס מחכים לנו בשדה התעופה. ולנטיין דאג שבכל תחנה יחכה לנו נהג עם מיניבוס. כולם מתפעלים מבואנוס איירס המדהימה. אבל אני מראה להם לצד הכביש המהיר שכונה עם בתים לא חוקיים שניבנו ממש על הגדר, שהתרחבו עם השנים והפכו לשכונות שלמות. "וילה 31" - סמים, פשע. אבל יחד עם זאת יש להם חנויות מכל סוג, מכולת, קצביה ואפילו אוטובוסים שלהם. יש גם בית ספר. זה לא מקום לבלות ולבקר. אף אחד לא עושה כלום על מנת לבער את הנגע או לעזור לרוב האוכלוסייה המסכנה שאין להם ברירה אלא להמשיך לבנות ללא שום בטחון.

קצת היסטוריה: ב-11 ביוני 1580 ייסד חואן דה גאראי (Juan de Garay) את העיר בואנוס איירס. הוא יצא במרץ מאסונסיון, פרגוואי, עם משלחת של 100 גברים ונשים, כולל סוסים ועדרי כבשים ובקר, עופות ואפילו כלי עבודה. חלקם הפליגו דרומה בנהר הגדול, אחרים בדרך היבשה, לכיוון העיר העתידיה. גאראי הגיע לשפך הריאצ'ואלו ב-29 במאי, יום השילוש הקדוש Santísima Trinidad. לאחר כמה ימי התארגנות, יסוד העיר התקיים לבסוף ב-11 ביוני כאשר הכריז על שמה הקצר:

"Ciudad de la Santísima Trinidad y Puerto de Santa María de los Buenos Aires"

מגיעים מוקדם בבוקר למלון NH9 de julio צעדים ספורים מהאובליסק הגבוה, ממש מרכז העניינים. בלובי המלון יושב ומחכה לנו הקטור, חבר ותיק. כיף לפגוש אותו. הוא מאושר לראות אותנו ואת הילדים שלנו. צריכים לשבת ולספר אחד לשני את כל החדשות מאז שנפגשנו לפני הקורונה. עד שהחדרים יהיו מוכנים, אנחנו יוצאים לטייל בעיר. אין מה להגיד, אני אוהבת את העיר הזאת. לא הייתי באה לחיות פה אבל יש משהו באווירה פה, מיוחדת מאוד.

אחרי קבלת חדרים - תקלה ראשונה: מאיה וליחי מקבלים חדר בו המזגן לא תקין. מנסים להחליף את החדר והתשובה - "רק מחר"! מאיה מבואסת.

מנסים למשוך את היום עד הערב, כדי לשבור את ה-גיט לאג. לא לנוח! אז יוצאים לתיאטרון קולון "Teatro Colón" המפורסם, קרוב מאוד למלון. זהו אחד מבתי האופרה המפורסמים, המרשימים והמפוארים ביותר בעולם. ההיסטוריה העשירה והיוקרתית שלו והתנאים האקוסטיים והאדריכליים יוצאי הדופן של הבניין מציבים אותו בשורה אחת עם תיאטראות כמו לה סקאלה במילאנו, האופרה של פריז, האופרה של וינה, קובנט גארדן בלונדון והמטרופולין בניו יורק. הוא נחנך ב-25 במאי 1908 בהופעה של אאידה. תזמורת, בלט ומקהלה בכל הופעה. סולנים אינסטרומנטליים ותזמורות סימפוניות וקאמריות הם חלק מצוות המקום. החדר המרכזי, בצורת פרסה, גובל בתאים מפוארים, שלוש קומות. גובה 28 מטר, 2,478 מקומות ישיבה ומקום לעוד 500 אנשים בעמידה (כפי שהייתי לפני שנים עם לינה חברתי באופרה של וינה בשביל לראות את פלאסידו דומינגו). בשנות ה-60 הוחלט לצבוע מחדש את הכיפה המרהיבה. הצייר הארגנטינאי ראול סולדי, ביצע את העבודה. לתיאטרון קולון אקוסטיקה יוצאת דופן, המוכרת ברחבי העולם כאחת המושלמות ביותר. אין אומן בינלאומי אשר יספס את ההזדמנות להופיע ב"קולון". בין הזמרים הרבים שהופיעו לאורך 100 השנים האחרונות: טנורים כמו אנריקו קארזו, פלאסידו דומינגו, חוסה קאררס ולוצ'יאנו פבארזטי; הסופרנוס: לילי פונס, מריה קאלאס, ג'ואן סאת'רלנד, בירגיט נילסון, מונטסראט קבא. בין הדמויות הראשונות והידועות של הריקוד, רקדו

בתיאטרון קולון אנה פבלובה, וסלב ניז'ינסקי, רודולף נורייב, מרגוט פונטיין, מיכאיל ברישניקוב. גם התזמורות המובילות בעולם הופיעו בתיאטרון קולון, כגון הפילהרמונית של וינה, תזמורת פילדלפיה, הפילהרמונית של ניו יורק, הפילהרמונית של ברלין והפילהרמונית של לונדון. סולנים אינסטרומנטליים מצטיינים הופיעו על הבמה של קולון, מרתה ארחריץ', פאקו דה לוסיה, יצחק פרלמן, יו-יו מא, פנחס צוקרמן, מסטיסלב רוסטרופוביץ', בין רבים אחרים.

לאורך שנים רבות יש במקום צוותים מיוחדים המספקים את כל הדרוש: בגדים, נעליים, אורות מיוחדים וכל אביזר אשר היה נחוץ להופעות השונות. לפני מספר שנים הוחלט להעביר את הסדנאות השונות מחוץ למרתפי קולון והסדנאות עברו לאיזור אחר בעיר - "לה בוקה" La Boca - שבו המקום נקרא "קולון פבריקה" Colón fábrica תפאורות ותלבושות של אופרות המוצגות במקום, גם מוזיאון של התיאטרון.

זכינו לסיור מרשים ביותר עם מדריכה מצוינת, בשפה האנגלית.

משם, קפצנו לארוחת צהרים עם הקטור, במסעדת La Estancia - Asador Criollo, Lavalle 941 דאונטאון, צעדים ספורים מהאובליסק וקרוב מאוד למלון שלנו. כבר מרחוק אפשר להתפעל מהגריל הענק וכמויות הבשר המזמינים כל כך. אין על האוכל הארגנטינאי... המקום הוכרז כקומפלקס גסטרונומי, לפי כמות האנשים בו אפשר להבין. המקום גדול ומזמין מאוד, הרבה מלצרים. ארוחה ארגנטינאית משובחת, אמפאנאדס, מורסישה (נקניק דם) צ'וריסו, ביפה אנציו (סטייק רחב) ביפה דה קוסטישה (סטייק עם עצם) ועוד ועוד... הקטור, בין ביש לביש, מנסה לתת טיפים למאיה וליחי אשר בסוף הטיול מתכננים להישאר עוד שבוע ולנסוע לאורוגוואי.

לפני סיום הארוחה בתשי מלווה אותי חזרה למלון, לפי ההוראות של הקטור, אני לא במיטבי. אבל לא ידענו שבמרחק קטן, על אותו רחוב, יש עוד מלון שנקרא NH 9 de julio כמובן שטעינו, והמשכנו עד למלון הנכון.

זהו הגענו לגבול העייפות, לכן הוחלט שאחרי שכולם יגיעו למלון למנוחה, ניפגש שוב פעם בערב.

בשעה היעודה, נפגשים עם קצת יותר כוחות, ויוצאים לשוטט בעיר. (פרט לאורי שהחליט להישאר לנוח וטוב עשה). משוטטים ברחובות העיר ואני מנסה להראות לילדים מאפיינים של העיר היפיפיה. בתי קפה כל כך אלגנטיים, קיוסקים מלאי חן, הארכיטקטורה המיוחדת המזכירה את פריז, אני גם מציינת בפניהם שהעיר יותר נקייה מהפעמים הקודמים שהיינו פה. הכוונה היא להגיע ל-"שיל" בית הכנסת "ליברטאד" (Libertad) אשר לא רחוק מפה. אבל בדרך, ולנטיין נזכר שאנו מאוד קרובים להיכל ה"הבונים החופשיים" של בירת ארגנטינה (Freemasons).

מקדש הבונים החופשיים הממוקם כיום ברחוב פרון 1242, "ארמון קנגאליו", הוא המטה הנוכחי של הלשכה הגדולה של הבונים החופשיים של ארגנטינה, שנחנכה ב-3 במרץ 1872. ארמון קנגאליו משתרע על פני שטח גדול באיזור יוקרתי במרכז בואנוס איירס. החזית קעורה, כאשר עקמומיות זו מייצגת

את קבלת הפנים של הבונים החופשיים לאלו הנכנסים למסדר העתיק, מסמלת חיבוק אחווה, אשר נוצר על ידי משיכת מחוגה, סמל המייצג את העבודה האינטלקטואלית וההבנה של הבונים החופשיים, ומאפשרת לצייר מעגלים כדי לתחום את הזכויות והחובות במערכות יחסים עם אחרים.

אבל השומר בכניסה לא מרשה לנו להיכנס. "מצטער, יש עבודות ואסור להיכנס". ולנטיין מצלצל לברט רוסיני (Bert Rossini), הנשיא (המג"ר - המפקד הגדול הריבוני) של ארגנטינה. ולנטיין היה בתפקד זה במדינת ישראל, לפני מספר שנים. ברט ממחר להזמין את כולנו לעלות למשרדים, הוא במקרה נמצא שם. ולנטיין מסביר לו שאנו קבוצה של 10 איש, אבל ברט מתעקש שכולנו נעלה למשרדו. קבלת הפנים החמה של ברט ושל כל הנוכחים במשרד מרשימה את כולנו.

ברט רוצה להזמין את כולנו לארוחת ערב, ולא מוכן לשמוע סירוב. יש ממול בית קפה השייך לבניה החופשית של ארגנטינה. הוא מאוד מאוכזב מהסירוב המנומס, אך מקבל את התנצלותו ומקווה שבפעם הבאה נוכל להיענות להזמנתו. הוא מצלם את כולנו. חלקנו יורדים במדרגות, ליחי, מאיה ואני מנסים לרדת במעלית. אבל נתקעים בתוכה בלי אפשרות לפתוח את הדלת הנגררת. כמובן שבסופו של דבר בא אב הבית ומשחרר אותנו. שמחה גדולה ברחוב, שם מחכה לנו שאר הקבוצה.

ממשיכים בטיול הלילי. מזג אוויר נפלא. ולבסוף מגיעים לאחת הפיצריות המפורסמות בעולם. "גרין" Guerrin (ברח' 1368 Corrientes), אשר נמצאת באותו מקום מאז הקמתה בשנת 1932.

למרות התורים הארוכים בשעות העומס, רוב הלקוחות מסכימים שהחוויה הקולינרית שווה את ההמתנה. אנו מוקסמים מהמקום רחב הממדים. לפי הוראת ברט רוסיני אנו נכנסים פנימה "עד הסוף" ושם מתיישבים. המון קהל, אבל המלצרים הרבים מאוד יעילים והפיצות מגיעות מהר מאוד. ולנטיין, המופקד על ההזמנה של הפיצות, מזמין יותר מדי. 4 פיצות ענקיות. בירה, קולה, סודה. הכל מגיע לשולחן והתיאבון בעננים. מי שלא ראה את חיוכי האושר של ליחי לאחר שטעם את הפיצות, לא ראה אושר מימיו. לאחר ניסיונות כושלים של כולנו לסיים את ה-כ-ל, אני מבקשת לארוז את הנותר. החבילה ארוזה היטב מגיעה יחד עם החשבון. מאיה וליחי מזמינים את כל החבורה. כל הכבוד לצעירים! בשארית כוחותינו חוזרים למלון. מחר מוקדם יבואו לאסוף אותנו ליום טיול בחוות "סוסנה" באיזור Pampas, כך מכונים המישורים השטוחים האינסופיים בארגנטינה. בתשי חלמה על הדבר הזה מאז ביקורה הקודם בארגנטינה לפני 9 שנים. לילה טוב.

יום ד' 2 אפריל 2025 - בואנוס איירס

טיול לחווה בסנטה סוזנה. לאורך הכביש נפרשים לפנינו הפאמפאס (מישורים) של ארגנטינה. החווה נמצאת רק 75 ק"מ מהעיר בואנוס איירס, ברובע קמפנה וקרוב מאוד לעיירה הציורית לוס קרדיאלס. רק מגיעים לחווה וכבר מחכים לנו עם אמפנדס (שרק טוגנו הרגע) ויין ושתייה קלה.

מקבלת אותנו בחורה צעירה אשר מסבירה לנו על החווה (רק מאוחר יותר נודע לנו שהיא הבת של בעל הבית) ועל המהות של התרבות הכפרית הארגנטינאית: היסטוריה, טבע ומסורת, המנהגים של הכפר, הגסטרונומיה שלה והרוח מסבירת הפנים של המקום.

כבר לפני יותר מ-25 שנה החווה פתחה את שעריה לקהל הרחב. שטח החווה מעל 12,000 דונמים המוקדשים לפעילות חקלאית, טיפוח בעלי חיים ותיירות. אנו ממשיכים בסיור בבית ההיסטורי בסגנון קולוניאלי, במוזיאון ובקפלה הצווארית. לאחר מכן מזמינים אותנו לסיור על כרכרה רתומה לסוסים. כמובן שקשה לעלות על הכרכרה אבל האנשים כל כך ידידותיים שממש תענוג. מזל שיש לנו הרבה חומר נגד יתושים... ובחזרה לרחבה פוגשים את בעל החווה, חואקין, הבן של פרנסיסקו קלי Francisco Kelly, אזרח ארגנטינאי ממוצא אירי, אשר קרא לחווה סנטה סוזנה כמחווה לאשתו, סוזנה קפרי. חואקין מספר שהם 5 בנים והחווה חולקה באופן שווה בין כולם. אחד הבעלים הוא שחקן פולו מקצועי, לכן הוסיפו לפעילויות הרבות של המקום, גידול של סוסי פולו, אחד מסוגי הסוסים היקרים ביותר לגידול. בכלל מדובר על ספורט מאוד יקר.

אח אחר נמצא במונטווידיאו, אורוגואי, במטרה לקנות עוד 100 הקטר במקום על מנת להרחיב את הפעילות החקלאית שלהם. הבת שלו (הבחורה המקסימה שקידמה את פנינו) הצטרפה למיזם התיירותי של המקום. הוא גם מספר שאימו, בת 99 חיה לבד מעבר לכביש המהיר (גם שם יש להם שטחים נרחבים). פעמיים בשבוע באה בחורה צעירה לעזור לאימו בעבודות הבית, אבל אימו מתעקשת לבשל ולנקות בעצמה. רוב המוצגים במוזיאון ובקפלה שייכים לה. בהמשך חואקין מזמין אותנו להיכנס לחדר אוכל גדול ממדים, עמיתי ניגש לפריז'ירו parrillero לבקש את הפיצות שהפקדנו בתחילת הסיור, כדי שיחמם אותן עבורנו. מצחיק לראות- מסביבנו יש עוד אורחים, והם תוהים למה בשולחן שלנו יש פיצות (בנוסף לכמות האדירה של בשר), הם גם רוצים פיצות! בסיום הארוחה עולים לבמה זמרת וגן בנדוניון. ועוד זוג רקדני טנגו. הפסקה מבורכת. אחרי זה כולנו מוזמנים החוצה לאיזור השדות שם עולה מופע בו מראים לנו את כישורי הרכיבה הפנטסטיים של הגאוצ'וס.

אנו מוזמנים לחוות את "פסטיבל גאוצ'ו". ראשית מופע של boleadoras - בולאס (bolas) או בולאדורס (Boleadoras) הוא סוג של כלי נשק המשמש להטלה העשוי ממשקולות בקצות חבלים המחוברים זה לזה, המשמש ללכידת בעלי חיים על ידי הידוק רגליהם. הבולאס התפרסם כאמצעי הדומה ללאסו בשימוש של הבוקר הדרום אמריקני, הגאוצ'ו.

לפנינו רצים הרבה סוסים ולהפתעתנו, לא נתקלים אחד בשני

למרות המהירות. גם יש תחרות של עגלות עם סוסים, ואז המרוץ המסקרן ביותר: מרוץ הטבעות. משחק גאוצ'ו מסורתי שראשיתו במאה השבע עשרה. הרוכב צריך לנסות להשחיל טבעת על מקל שנמצא בגובה בין 2.5 ל-3 מטרים, תוך כדי דהירה מהירה על הסוס. יוסי זכה לרכוב על אחד הסוסים האלה ביחד עם בעל החווה. התרגשות גדולה. וכמו כל דבר טוב - "נגמר" כמו שאומרת מעיין (בת 3) הנכדה הקטנה שלנו. עולים בחזרה למיניבוס ונוסעים בחזרה למלון. מנוחה קלה. יום מושלם.

יום ה' 3 אפריל 2025 - בואנוס איירס

מתחילים את הבוקר בביקור בחנות ספרים מפורסמת בשם "El Ateneo Grand Splendid". בשנת 2019, נשיונל ג'יאוגרפיק הכריז על המקום הזה בתור "הספרייה היפה בעולם". הבניין בו נמצאת החנות (הענקית) נחנך בשנת 1917 כשהכוונה הייתה להפוך את המקום להקרנת סרטים. בין השנים 1919-1982 המקום הפך לתיאטרון ומאז ועד לשנת 1999 שימש רק להקרנת סרטים.

בשנת 2000 הוחל בשיפוצים נרחבים של המקום (עלות השיפוצים כ-3 מיליון דולר) והוא נפתח לקהל הרחב בדצמבר 2000. מגיעים למקום זה כ-3,000 מבקרים בכל יום, ובכניסה למקום יש מכשיר אוטומטי אשר סופר את כמות המבקרים היומית. חנות הספרים הנוכחית שמרה על הפאר של בית הקולנוע הנעלם. עם הכיפה המצוירת, המרפסות המקוריות, הקישוטים שנותרו שלמים ואפילו וילון הקטיפה.

בעבר היתה בקומת הקרקע במה גדולה אשר שימשה להצגות. הבמה נשמרה והיא משמשת כיום מסעדה וקונדיטוריה, יש עליה פסנתר, כאשר המוסיקה ממנו מלווה את הקריאה בספרים הרבים הנמצאים בחנות. מידות הכיפה 20 מ' על 19 מ' על 3.65 מ'.

התמונה בכיפה היא ייצוג אלגורי של שלום, צוירה ב-1919 כחגיגה לסיום מלחמת העולם הראשונה.

האדריכל האיטלקי פרנסיסקו טמבוריני הופקד על ניהול היצירה. הוא גם השתייך ל"בונים החופשיים" (כמו ולן) וזכה להכרה (בין השאר) על תכנון הבניין הנוכחי של תיאטרון קולון, האחראי להשלמת "קאסה רוסאדה", הפקולטה לרפואה הישנה של אוניברסיטת בואנוס איירס (שנהרסה מאז), המחלקה המרכזית של המשטרה הפדראלית, בית הספר להשכלה גבוהה בשפות מודרניות ע"ש מריאנו אקוסטה ובית הספר למחול "אאידה מסטרצ'י" הנוכחי.

ואנחנו שוב פעם ממשיכים בדרך. חולפים על פני בית הילדות שלי בארגנטינה ברח' קוריאנטס corrientes מס' 2554 אבל לא עוצרים. אורי מתלונן שהוא אפילו לא הספיק להציץ. מגיעים לנהר "אל טיגרה" El Tigre, כאשר התכנון המקורי היה שנוכל לבלות שם יום שלם ביאכטה של חברינו דוקטור נורברטו מוראלס. אבל כאשר פוגשים אותו הוא מספר לנו שלפני כמה שבועות היאכטה שלו הושבתה עקב שריפה קשה ומאז לא ניתן להשתמש בה. לכן דר' מוראלס הזמין לנו מקומות בשיט אחר, אנו עולים על קטמרן מקומי ויוצאים להפלגה בנהר היפה, בו איים קטנים רבים ובתים מפוארים. היה מאד קר ולא היינו לבושים כמו שצריך. טעות ראשונה - לא ידענו שאין מזנון בקטמרן. טעות שנייה - בזבוז של חצי יום, חבל. בפעם הבאה יהיה יותר מוצלח.... מה שכן היה מוצלח זה המפגש עם דר' נורברטו מוראלס ואחותו סוזנה, אחרי שנים שלא התראינו איתם, תמיד נחמד לפגוש חברים ותיקים, כמובן שיחה על כל מה שעבר ועובר, הם מאד אוהבים את ישראל, יש לנוברטו חברה חדשה - ביאטריס (היא פילולוגית - עוסקת בחקר תולדות והתפתחות השפה, בלשנות) היא מאוד נחמדה, שמעה עלינו רבות מנורברטו.

על פי המסורת של המקום, נמרים מסוג יגואר חיו בעבר ליד הנהר והיו גורמים נזקים רבים לבתים באזור. בעלי הבתים היו נוהגים להקריב את הנמר, כך קיבל הנהר את שמו "אל טיגרה"

El Tigre. במהלך התקופה הקולוניאלית, האזור שימש כנמל להברחת סחורות, בעיקר על ידי הפורטוגזים.

ליד הנהר יש מוזיאון ימי, בעבר היו באזור סדנאות של חיל הים, בהן נבנו ספינות עבור הצבא בתקופת נשיאותו של סרמיינטו Sarmiento (שמו המלא: דומינגו פאוסטינו סרמיינטו), אשר היה פוליטיקאי, סופר, מרצה, עיתונאי, איש צבא, מדינאי, מושל הפרובינציה סן חואן, נשיא ארגנטינה, סנאטור, ושר הפנים (גם היה בונה חופשי בדרגה 33 העליונה). הוא מוערך בזכות מאבקו למען החינוך הציבורי וקידום הפיתוח המדעי והתרבותי של מדינתו. בשנת 1947, הוועידה הבין-אמריקנית לחינוך הכריזה על תאריך פטירתו כ"יום המורה" כהוקרה לפועלו.

בניין המוזיאון הימי, שהוקם בתחילת שנות ה-60 של המאה ה-19, היה הבנייה החשובה הראשונה על האדמות הממוקמות בין נהר אל טיגרה לנהר הרקונקיסטה. בתחילת המאה העשרים נבנה באל טיגרה שוק פירות, עץ, ממתקים, שימורים, נקניקיות ומשקאות חריפים. באותה תקופה אל טיגרה החלה להיות פופולרית כיעד תיירותי.

הרכבת הראשונה הגיעה לאזור ביום 1 בינואר 1865, מה שסיפק דחיפה משמעותית לפיתוח האזור: עד הגעת הרכבת הנסיעה בעגלה עם סוס ארכה יום שלם מ-אל טיגרה אל בואנוס איירס. בשנת 1916 הגיעה הרכבת החשמלית לאזור והרחיבה עוד יותר את התיירות. כיום הנסיעה ברכבת קצרה משמעותית, משמשת בעיקר את התיירים הרבים המגיעים לאזור.

יש באזור הרבה מסעדות ובתי קפה, אבל בשבילנו - רוב המקומות סגורים כי זו לא עונת התיירות וגם... קררררר לנו מאד. לאחר ארוחה לא ממש מוצלחת באחד המסעדות המעטות שפתוחות באזור חזרנו למלון. כבר מאוחר וכולנו קפואים מקור. בערב באים לפגוש אותנו ויקי ובעלה (בני דודים של נחמה לינביץ'), נפגשנו איתם בעבר גם בארץ וגם כאן. אני יורדת להגיד שלום ומתנצלת שלא אוכל להצטרף אליהם כי אני מרגישה רע. אורי ועמיחי מצטרפים לולן, היה להם מפגש נחמד וארוחה מצוינת.

לילה טוב.

יום ו' 4 אפריל 2025 - בואנוס איירס

משוטטים בעיר והגענו לבניין בצבע ורוד המפורסם (קאסה רוסאדה Casa Rosada) הוא מקום מושבה של הרשות המבצעת של הרפובליקה הארגנטינאית. קאסה רוסאדה ממוקם במרכז ההיסטורי של העיר בואנוס איירס, בשכונת מונסראט, מול פלאזה דה מאיו ההיסטורית. הצבע הוורוד נובע מרצונו של הנשיא סרמיינטו, לייצג באופן סמלי את המיזוג של 2 המפלגות הגדולות, שהובילו את מלחמות האזרחים העקובות מדם במחצית הראשונה של המאה ה-19. הצבע הלבן סימל את מפלגת האוניטריאנים והאדום את הפדרליסטים.

ממול נמצאת כיכר מאיו - Plaza de Mayo - מקום בו התקיימו הפגנות ענק. עדיין אפשר לראות ברצפה את ציורי הסמלים הידועים של האימהות של מאיו - Madres de Plaza de Mayo - היא אגודה שהוקמה בשנת 1977, בתקופת הדיקטטורה של הנשיא וידלה, תחילה קיימו הפגנות כדי להחזיר את העצורים שנעלמו, לאחר מכן כדי לחקור מי האחראים לפשעים נגד האנושות ולקדם את העמדתם לדין.

קצת היסטוריה עצובה: הדיקטטורה הצבאית בארגנטינה, שהונהגה על ידי חורחה רפאל וידלה בין השנים 1976 ל-1983, ביצעה פשעים חמורים נגד האנושות כחלק ממה שנודע בשם "המלחמה המלוכלכת" (Guerra Sucia).

אנשים נחטפו מבתיים, ממקום עבודתם או מהרחוב, על ידי כוחות צבא וביטחון, הועברו למרכזי מעצר חשאיים, עונו ונרצחו, וגופותיהם הועלמו. המטרה הייתה לזרוע פחד ולא להשאיר עקבות משפטיים. בוצעו עינויים, הוצאות להורג ללא משפט, גניבת תינוקות. המשטר דיכא באכזריות כל התנגדות פוליטית, כולל פעילי שמאל, סטודנטים, איגודים מקצועיים, עיתונאים, וכל מי שנחשד כאיום על המשטר.

ממשיכים לקתדרלה Catedral Metropolitana, מול פלאזה דה מאיו. בשנת 1942 הוכרזה הקתדרלה הזו כאתר היסטורי לאומי. היא משמשת גם כמוזיאון לכבוד האפיפיור פרנציסקוס. האפיפיור - בשמו המקורי חורחה ברגוליו - היה הארכבישוף של בואנוס איירס עד להקדשתו כאפיפיור ב-13 במרץ 2013.

והפיקנטריה של המקום: שרידיו של הגנרל חוסה דה סן מרטין General José de San Martín נמצאים כאן מאז שנת 1880, ונשמרים באופן קבוע על ידי שני חיילים מרשימים בהופעתם, עם הכובעים המיוחדים שלהם. קבוצת החיילים המיוחדת הזאת (Granaderos) משמשת כיחידת ליווי נשיאותית ומשמר טקסי. מייסד הרגימנט והמפקד היה אבי האומה, הגיבור הלאומי, הגנרל חוסה דה סן מרטין.

ועכשיו סיפור על מקום קבורתו האחרון של סן מרטין. לאחר שחרור המדינה ממלך ספרד, ביקשו ממנו להיות הנשיא, אבל הוא סירב, מכיוון שלא היה מוכן להיכנס לפוליטיקה. לכן הוא היגלה את עצמו לצרפת, שם הוא נפטר בשנת 1850. בקשתו האחרונה הייתה להיקבר בארגנטינה, ארץ מולדתו אותה שחרר מעול ספרד, אך הכנסייה הקתולית התנגדה להטמן אותו בקתדרלה בגלל שהוא היה "בונה חופשי" ונחשב לכופר על פי הוותיקן.

לבסוף, 30 שנה אחרי מותו, נבנתה תוספת באגף של הקתדרלה - כאילו "מחוץ לחומות" - ומאז שרידיו טמונים שם. הגופה הגיעה לארגנטינה רק ב-28 במאי 1880. שרידיו של סן מרטין מוקפים בשלושה פסלים נשיים, המייצגים כל אחת מהמדינות ששחרר: ארגנטינה, צ'ילה ופרו. לידו נחים הכדים עם שרידיו של החייל האלמוני. המקום מרשים.

ומשם החבורה העליזה ממשיכה לאזורים אחרים בבואנוס איירס:

Santelmo, Recoleta, Palermo, La Boca

סן טלמו, בשטח של 1.2 קמ"ר בלבד, סן טלמו היא השכונה הקטנה ביותר ואחת השכונות העתיקות ביותר בעיר בואנוס איירס. סן טלמו הייתה מיושבת על ידי משפחות האצולה המסורתיות של בואנוס איירס, עד שמגיפת הקדחת הצהובה של 1871 דחפה אותם לנוע צפונה. הם החלו להשכיר את בתיהם הישנים למהגרים אירופאים אשר הגיעו בהמוניהם. ארגנטינה הייתה מעוניינת לקבל את המהגרים לכן, הוציאה חוקים אשר היטיבו איתם. באחת הפסקאות בחוקה הארגנטינאית כתוב שארגנטינה מוכנה לקבל כל איש או אישה שיכריזו על נכונותם לעבוד, וזאת ללא שום הבדל דת, גזע או מין. מהגרים שזה עתה הגיעו לבואנוס איירס וחיפשו מזל, פועלים יחידים, ולאחר מכן משפחות שלמות, התיישבו במה שנקרא קונבנטילוס *Conventillo* (בית ישן, בדרך כלל עם חצר

פנימית גדולה, שחדריו מושכרים למשפחות רבות החולקות את חדר האמבטיה והמטבח). בסופו של דבר חלק מהם הפכו לבתי קבע. אחד הבתים (Conventillo) נשמר בשלמותו במשך 138 שנים עד היום.

ב-1970 נוצר בפלאזה דורגו יריד ססגוני "יריד הדברים הישנים והעתיקות של סן טלמו". אחד המאפיינים של המקום הוא שהרחובות עדיין מרוצפים באבנים המקוריות ובפינות רחוב יש הופעות של רקדני טנגו. בפינה מרוחקת שני רקדנים ברזילאים, אשר כנראה רוקדים "קנדומבה" (סגנון מוזיקה וריקוד בקרב צאצאי העבדים האפריקאים המשוחררים).

הנהג משאיר אותנו לשוטט ברגל במקום, הגענו ל-Pasaje San Lorenzo (מעבר סן לורנצו) אני מראה לחבורה את הבית הצר ביותר של העיר, רוחבו 2.30 מ' בלבד. זוכרים שלשדה התעופה העיקרי בבואנוס קוראס אסיסה (Ezeiza)? ובכן, הסיפור הוא שבאותו המקום היתה אחוזה מקורית של המשפחה המכובדת.

שנים לאחר שהמשפחה עזבה, הפך המקום להיות משכנם של 32 משפחות, חלקם גרים שם עד היום. אי אפשר לעזוב את המקום בלי לבקר ב-Paseo de la Historieta (ביקור בקומיקס הארגנטינאי) [Mafalda, Susanita y Manolito](#) הילדה המפורסמת בעולם וחברותיה, שנוצרו על ידי קינו - Quino.

בהמשך הנסיעה אנחנו חולפים על פני פלרמו - Palermo - אחת השכונות שהתחדשו לאחרונה, בה יש הרבה פאבים, מסעדות יוקרתיות, בתי אופנה ועוד. בסיום הטיול שלנו, מאיה וליחי נשארו לעוד כמה ימים בדרום אמריקה והם שכרו דירה בשכונה התוססת.

חולפים ליד ה-רקולטה (Recoleta) - זהו אזור אמיד עם בתים בסגנון פריזאי, האטרקציה המרכזית באזור היא בית הקברות של רקולטה, שם קבורים אישים לאומיים כמו אווה פרון בקברים.

חוזרים לפיקנטריה, אווה פרון, אשר נפטרה מסרטן בגיל צעיר - בת 33, נקברה רק לאחר שבעלה דומינגו פרון הורה לחנוט את גופתה ולקבור אותה במזולאום שהוא יבנה במיוחד בשבילה. הדבר לא יצא לפועל, הגופה הוברחה לספרד, ורק לאחר כ-17 שנה הוחזרה לארגנטינה וכיום היא נמצאת במאוזוליאום של משפחתה: דוארטה. המקום תמיד מלא בתיירים שבאים לבקר אותה. מי שנחשבה ללוחמת למען העניים והמסכנים, היום קבורה בבית הקברות היקר ביותר במדינה. עוד סיפור על בית הקברות רקולטה - David Allen היה שומר הלילה במקום בין השנים 1881-1910, הוא חסד כסף כל חייו כדי לקנות חלקה בבית הקברות הזה, אפילו הזמין פסל של עצמו, לבוש בבגדי העבודה שלו על מנת להניח על חלקת הקבר שהוא יקנה. הוא בנה בעצמו את חלקת הקבר עם בניה מפוארת מסביב. ביום שסיים את עבודתו, הודיע שלא ימשיך לעבוד במקום, מאושר שהגשים את חלומו, הוא חזר הביתה והתאבד. מכאן האמרה בספרדית: "no tenía donde caerse muerto".

במדשאות של פלאזה פרנסיה אפשר למצוא שוק עבודות יד שפעיל בסוף השבוע. אנו קצרים בזמן לכן לא נעצור, אבל בכל זאת יש אטרקציה שחייבים להצטלם לידה: עץ "גומרו דה לה רקולטה" המפורסם. הוא הגיע מהודו ביוזמת משפחת אלטואגירה, בעלת חווה באזור זה של בואנוס איירס. ענפיו באורך של 34 מטרים. הגזע בקוטר 7 מטרים. יש לו ענפים בקוטר של עד 1.5 מטר. כדי להצטלם כולנו חוצים את הכביש ברגל (לא בצורה בטיחותית בכלל), תופסים פוזות ויובלי מטפס עליו. כולנו מוכנים לצילום, אבל אין אף אחד שיעשה זאת... ממשיכים לשכונת לה בוקה (La Boca), שם אנחנו מטיילים ברגל. המדרחוב שם נקרא קמיניטו Caminito מפורסם בצבעוניותו, בבתי הפח ובמופעי הטנגו המאולתרים. עד שנת 1920 המקום שימש כמסילת רכבת, שם המקום היווה השראה למוזיקה של הטנגו המפורסם "קמיניטו" (1926), שהולחן על ידי חואן דה דיוס פיליברטו.

ליחי ומאיה ממשיכים לבד לכיוון אצטדיון בוקה ג'וניורס La Bombonera. אוהד בוקה המפורסם והמוכר ביותר במקום Diego Armando Maradona, כמובן שהם קנו מזכרות רבות,

כולל פסל של ראשו של הכדורגלן הידוע מסי... הראש שביר ובהמשך כל הטיול הם ממש דאגו לו שלא יינזק, ליחי כל הזמן דאג להשאיר לו שתייה שלא יתייבש באוטובוס בעצירות הרבות... אנחנו ממשיכים לטייל להנאתנו, הרחובות ססגוניים ומלאים אנשים, גם פה הרבה חנויות מזכרות, פאבים, מסעדות, הכל עליז וצפוף.

אנחנו עייפים, הרגליים שלי מתלוננות, אורי ויובלי יוצאים לחפש מסעדה שתתאים לקבוצה גדולה ובמעבר צר, שאף אחד לא היה מסתכל בו **אורי ויובלי מוצאים מסעדה מיוחדת במינה עם פאטיו מזמין, גפנים מסביב, שולחנות ארוכים ובעיקר חיוכים של בעל הבית.** הוא מספר לולנטין - אשר אמון על הזמנת האוכל והשתייה - שמשפחתו באה מקפריסין וכל מה שנאכל אצלו זה תוצרת בית, גם הבירה והלחם! אנחנו מבליים במקום ונהנים מכל רגע. אסאדו ארגנטינאי, אמפנאדאס, יין, בירה ארטזנל, כמובן שתייה קלה, ובתור מנה אחרונה, כמובן, פלאן תוצרת בית. כשכבר שילמנו והתכוונו לעזור בעל הבית רוצה לארוז לנו את האוכל הרב שנשאר... כל זה עלה 15 דולר לבן אדם...

עוצרים ליד בניין מרשים: Iglesia Dinamarquesa כנסייה דנית, יש באזור קהילה דנית גדולה, נראה אותם שוב כשנגיע לברילוצ'ה בהמשך הטיול.

סנטלמו San Telmo חוגגת השנה 218 שנה להיווסדה.

זוהי אחת השכונות העתיקות ביותר בעיר ובה נמצא המרכז ההיסטורי. רבים מסמלי התרבות של בואנוס איירס ממוקמים כאן.

שוק סנטלמו, הממוקם בשדרות דפנסה וקרלוס קאלבו, נפתח בשנת 1897 והוכרז כאנדרטה היסטורית לאומית בשנת 2000.

פארק לואמה, הממוקם בשדרות קולום ושדרות ברזיל - חלק מההיסטוריונים מאמינים שזה היה אתר ייסוד העיר לראשונה בשנת 1536.

פלאזה דורגו, הממוקמת בהומברטו פרימו, מארחת את יריד סנטלמו המסורתי בכל יום ראשון.

פאסאחה דפנסה בדפנסה 1179, אחוזה מסורתית בת שתי קומות שהייתה ביתה של משפחת אסייזה EZEIZA - משפחה מכובדת, זוכרים איך קוראים לשדה התעופה הראשי של ארגנטינה? עכשיו אתם יודעים מאיפה השם.

בר לה פואטרי בצ'ילה 502, מרחב סמלי למשוררים מדור שנות ה-60.

Pasaje de la historieta הממוקם בדפנסה ובצ'ילה, נותן כבוד לדמויות מהקומיקס כמו Mafalda, Patrouzu ואחרות.

חוזרים למנוחה קלה למלון. הפתעה בחדר במלון: צינור מים במקלחת מתפרץ לכל עבר. התיקון מגיע במהירות. זה עזר להתאושש מהאוכל הרב. נחים כי בערב יבוא הנהג לקחת אותנו לפגוש את משפחת צווייג, בני דודים של ולנטין שאנחנו בקשר הדוק איתם. איזה כיף! הזדמנות שיכירו את יובלי.

LOCAL DULCE DE LECHE & CO

חנות שמתמחה במוצרים של ריבת חלב - דולסה דה לצ'ה. אורי ויובל מוקסמים, קונים גם ספריי מטהר אוויר בריח דולסה דה לצ'ה. הם ביקשו מאיתנו לקנות להם עוד כמה כאלה אחרי שנחזור לבואנוס איירס (בסוף הטיול) כדי להביא להם ארצה עוד מוצרים מהחנות המיוחדת הזו.

הנהג עושה לנו סיבוב במקומות נחמדים שלא נספיק לבקר, אבל הוא רוצה שתהיה לנו הזדמנות לחלוף על פניהם: הגנים הבוטניים, פארק ציבורי הממוקם בשכונת פלרמו, מקום מרשים. כולם רוצים

קפה, לכן עוצרים לרגע לקחת קפה מהמסעדה ממול... לבסוף ממשיכים לדרך, לביתם של בטי וסרחיו צויג, אח של ראובן הגדול בישראל, למפגש המשפחתי.

מכיוון שזה אירוע משפחתי ומכיוון שיש לנו נהג שייקח אותנו למקום בערב, ניתנת האפשרות לחלק להיפרד ולחזור לעיר. מאיה וליחי מבקשים להיכנס ולהגיד שלום למשפחה ומציעים גם ליוסי ולישראלה להצטרף איתם בחזרה לעיר על מנת לטייל שם בלילה, מכיוון שזה מפגש משפחתי. לבסוף יוסי וישראלה מפספסים את הנהג שלא היה מוכן להמשיך ולחכות לנסיעה בחזרה לעיר. בטי וסילביה (אשתו של חורחה) כל כך שמחות בבלות איתנו. חבל שאנו מאוד עייפים אבל הערב עליו ושמו. וכולם נהנים. חוזרים למלון בשתי מוניות.

לילה טוב

יום שבת, 5 אפריל 2025 - בואנוס איירס/ איגואסו

טיסה לאיגואסו. משעמם בשדה, מחכים לטיסה. עמיחי מנסה לבדר את יובלי: תואכל עוגיית אוראו כל רבע שעה ואז הזמן יעבור יותר מהר... אני מספרת על הפעם הראשונה שעברנו באיגואסו מהצד הארגנטינאי לצד הברזילאי. זה היה לפני יותר מ-30 שנה נדמה לי. באותן השנים לא היה גשר למעבר בין שתי המדינות מעל נהר הפאראנה, המעבר היה בסירות קטנות. באותה שנה נסענו עם מזוודה גדולה. תמיד קניתי בגדים לילדים שהיו צעירים, דברים מיוחדים. אחותי מטי ז"ל (שהייתה מנהלת חברת התעופה הארגנטינאית Aerolíneas Argentinas בישראל), ידעה שלא יתנו לנו לעבור עם מזוודה גדולה לצד הברזילאי, היא המליצה לי לדבר עם מנהל שדה התעופה במיסיונס (שדה התעופה באזור) ולבקש ממנו לשמור על המזוודה עד לחזרתנו למחרת היום מברזיל. פגשנו אותו בשדה התעופה, הוא קיבל אותנו בשמחה וביקש למסור ד"ש למטי וכו', אבל, הרגשתי שמשוה לא מסתדר לו עם בקשתי לגבי המזוודה ולאחר כמה דקות הוא התוודה: לשדה הזה מגיעה רק טיסה אחד ליום, במקום יש חדר אשר משמש כחדר תפעול ובדר"כ נמצא שם רק עובד אחד שבא במיוחד לפתוח את המקום ופה הבעיה: אם העובד שוכח את המפתח לחדר המדובר, הוא פשוט נכנס דרך החלון... כלומר זה לא נעול ואין ביטחון שנמצא את המזוודה ביום למחרת. לכן העמסנו את המזוודה שלנו על הסירה הקטנה וכך עברנו בפעם הראשונה לבקר את המפלים בצד הברזילאי.

לאחר טיסה קצרה לאיגואסו, מחכה לנו בשדה התעופה מדרך מקומי ומיניבוס - ולנטין דאג שבכל מקום יחכו לנו כך, בכל זאת אנו קבוצה גדולה. לקחו אותנו למלון Saint George, מקום מקסים. מקבלים חדרים ויצאים לשוטט בעיר. להתרשמותי העיר גדלה מאוד, היינו פה לפני שלוש שנים. הרבה יותר חנויות, מסעדות, ברים.

מפלי איגואסו - Cataratas del Iguazú - המפלים שוכנים על קו הגבול בין מדינת פרנה בברזיל ופרובינציית מיסיונס בארגנטינה. מקור שמם של המפלים בשפת גוארני או טופי עתיקה והוא מצרף של המילים "איי" (מים) ו"גואסו" (גדולים). המפלים נמצאים לאורך קטע של 2.7 ק"מ בנהר איגואסו, כ-20 ק"מ ממקום שפכו אל נהר פרנה, בגבול שבין ארגנטינה ברזיל ופרגוואי. מערכת המפלים כוללת כ-275 מפלים, גובהם המקסימלי 82 מטרים. כ-80% מהמפלים נמצאים בארגנטינה, שם ניתן לצפות בהם מקרוב, אך התצפית הפנורמית אפשרית רק מברזיל. המפל המפורסם ביותר הוא "גרונ השטן" (הממוקם על קו הגבול בין המדינות), בצורת פרסה במידות 150 על 700 מטר.

ארוחת צהריים במסעדת שף קרובה למלון, חוזרים לנוח ובערב ממשיכים להכיר את העיר. פיצה ובירה לארוחת ערב. מקום מקסים, אני לא מרגישה טוב, ליחי מלווה אותי למלון. לילה טוב.

יום א' 6 אפריל 2025 – איגואסו / ארגנטינה

שלא כהרגלי, נרדמתי. כנראה העייפות מתחילה להראות סימנים. יציאה בשעה 7:30 בבוקר, ממחרים לאוטובוס המחכה לנו בכניסה למלון. הנהג, אשר רואה שקשה לי לטפס, מוריד את

המדרגות, מאוד נחמד מצידו. בכניסה למלון רוכלים מנסים למכור לנו מעילי גשם מניילון תמורת 5 דולר לכל אחד, לא קונים. נסיעה נעימה לכיוון כניסת הפארק בצד הארגנטינאי, וכבר מפה יש שתי מדריכות חביבות שיישארו איתנו לשני הימים של הטיול במפלים וגם עוזרות לנו לרכוש כרטיסים באינטרנט לכניסה לאתר בשני צידי הגבול. קשה לקלוט את כמות הצמחייה מסביב. האדמה אדומה כמו בכל אזור מיסיונס. פרחים יפיפיים ועצים עצומים לאורך כל הדרך. הכניסה לפארק מאוד מאורגנת, כך שתוך זמן קצר אנו מתחילים את ההליכה, עד לתחנה הראשונה: רכבת חשמלית שמקרבת אותנו למפלים בתוך הפארק. רכבת הגיונגל האקולוגית מקשרת אותנו לשלושת המעגלים העצמאיים של אזור המפלים. כשיורדים בבית הקפה, מציעים לנו לקחת כיסא גלגלים אשר הפארק מספק. בת-שבע, עמיחי ואורי מתעקשים שאקח, מדובר בהליכה ארוכה ואז מתחילים ללכת ולדחוף אותי בכיסא כל אחד בתורו (גם ליחי המקסים חלק בתורנות הזאת, לא פשוט - חם ומזיעים)... מאיה צילמה אותנו וקראה לתמונה "סבתא 4X4" וכך מגיעים לגרון השטן - Garganta del Diablo - רוב האנשים המגיעים לנקודה זו נשארים ללא מילים מרוב העוצמה של המפלים, כמויות אדירות של מים, אורך המפלים אינסופי... יובל מחליט לצלם בנקודה הזאת סרטון ברכה לכתה שלו. אנחנו יכולים לתצפת על מינים רבים של חיות בר: גואר (Yaguarete) קפיברה (capivara) קופים (monos) ובעיקר הרבה קואטי (coati) טוקנים, קופים, קוטיס ואפילו תנינים. כל הזמן מזהירים מהאפשרות שהם מחפשים אוכל ואפילו מחטטים בתיקים, אז צריך להיזהר.

כל החיות בפארק חופשיות, הן יכולות להעביר מחלות טפיליות ולכן מבקשים מהמבקרים בפרק שלא להתקרב אליהן, לא ללטף אותן, הן לא חיות מחמד! למרות שהן נראות כל כך חמודות. הפארק נסגר בשעה 18.00. אין תאורה במקום ודואגים לבדוק שאף מבקר לא נשאר בתוך הפארק. לכל אורך הפארק רואים פחי אשפה נעולים אבל הקופים הרבים והקואטי עובדים במשותף על מנת לפתוח אותם, כך הם זוכים לארוחת צהריים נוספת... פחי האשפה שבהם זורקים את הירבה מאטה yerba mate המשומש נשארים פתוחים, כי בעלי חיים ממלאים

לא אוהבים את הריח, זה אומר משהו עלינו בני האדם, חח....

מאטה Mate היא חליטה עתירת קפאין של עלי צמח בשם ירבה מאטה. שמקורו באמריקה הדרומית. המשקה פופולרי מאוד בארגנטינה, פאראגוואי, אורוגוואי ובדרום ברזיל. את המאטה ניתן לשתות בצורות שונות, בעיקר בחברות. הנפוצה שבהם היא החליטה בכלי עשוי דלוע הנקרא גם הוא מאטה ובאמצעות קשית מתכת או עץ הנקראת בומביז'ה (bombilla) בעלת מסנן בקצה. נהוג למלא את הכלי בעלי הירבה בין שליש לשלושה רבעים מנפחו ולחלוט בטמפרטורה של כ-75 מעלות. נהוג לחלוט את אותם העלים מספר פעמים. בספרדית יש למילה cebador מספר משמעויות, כמו למשל אדם שמפתה חיות בר באמצעות מזון. בארצות שבהן שותים מאטה מכונה כך האדם שמכין את המאטה לשתייה ומוזג את המשקה לנוכחים.

אנחנו מטיילים בתוך היער העצום הזה, נהנים מכל רגע. זוהי הליכה בתוך הגיונגל המאפשרת להתחבר לטבע. בדרך רואים עורבים, טוקאנים ענקיים, קופים. לא פגשנו תנינים - איזה מזל! כי הם מסתובבים חופשיים בכל הפארק. ניתן לראות לטאות מטפסות על בולי עץ ואבנים, בשמיים רואים נשרים, הטבע בתפארתו!

הקבוצה התפצלה – בתשי, אורי, מאיה וליחי הלכו לסיור במשאית ספארי למסלול הנקרא: Sendero Macuco, יורדים בגיונגל עד לשפת הנהר, שם עולים על ספינות שנוסעות לכיוון המפלים העצומים, רעש ורוח חזקה, צוחקים ונהנים הספינה נוסעת לעוד מפל ולעוד מפל... כולם נרטבים עד העצמות והמשיט של הסירה די משוגע! חזרו מוקסמים וספוגי מים. עמיחי אמר שהוא לא יצטרף לקטע הזה כי רוצה לשמור משהו לטיול הבא שאותו יעשה ביחד עם אשתו ענת!

גרין השטן garganta del diablo - הוא קטע של 150 מטרים, ירידה מגובה הפרק לשפת המים מגובה של 80 מטר, כמו בניין של 30 קומות. מרשים ביותר. המפלים ממוקמים על נהר האיגואסו, שאורכו הכולל הוא 1,230 ק"מ עד לשפכו בנהר פרנה.

בחזרה למלון, תורים ארוכים של מכוניות ברזילאיות שמחכות לעבור את הגבול, באות לקנות במיוחד יינות ארגנטינאים. למרות שהכל גדול ומרשים, אני נזכרת שזה לא האמזונס. עייפים אך מרוצים חוזרים למלון. לילה טוב.

יום ב' 7 אפריל 2025 - איגואסו / ברזיל

שוב פעם קמים מוקדם, כולנו מתלוננים שזה ממש מוקדם בבוקר, עובד של המלון מנקה - לא רק את הריצפה והשולחנות - אלא גם את הצמחים. יובל שואל אם חלק מהצמחים הם מפלסטיק אבל עמיחי אומר שאין סיבה כי כמות המים באזור הזה אינסופית ובחינם... מיד מגיע האוטובוס לקחת אותנו לטיול של חצי יום למפלים בצד הברזילאי - 25 ק"מ ממרכז פוז דה איגואסו (בהגייה הפורטוגזית השונה מספרדית "פוז דו איגואקו" Foz do Iguaçu). צריך לעבור גבול, יש נהלי הגירה וכו'... מדריך מחכה לנו בדרך ומטפל בכל מה שדרוש, לכן לא מתלוננים על ההמתנה הארוכה בגבול ביציאה מארגנטינה. יש במקום במעבר הגבול חנות ענקית ללא מע"מ. כולם יורדים לקניות וולנטין, דחוף, צריך עוד קפה. הזדמנות גם לקנות מעט מזכרות ייחודיות למקום. במקום יש גם מצחצח נעליים, כפי שרואים בסרטים, יושב על ספסל קטן והקליינט יושב על פלטפורמה גבוהה. כמובן שהקליינט יושב וקורא עיתון... לבסוף עוברים את הגבול. הפעם בגשר בנוי ולא בקאנו כפי שהיה לפני שנים (אז ביקשו מאיתנו לא להוציא את הידיים למים מכיוון שהמקום שורץ דגי פיריניאה).

הדרך מאוד נעימה. הדבר הראשון שאנו רואים זה מנחת מסוקים קטן של חברת Helisul אשר מבצעת טיסות למבקרים מעל המפלים. אנחנו עשינו טיסה כזאת זה לפני שנים, הטיסה אמנם קצרה (רק 10 דקות) אבל מיוחדת במינה, טיסה מעל מפלי האיגואסו הייתה החוויה הטובה ביותר אי פעם!

מתחילים להתבלבל עם הכסף, 4.50 ריאל ברזילאי שווה דולר.

1,275 פסוס ארגנטינאים שווה דולר. אנחנו בצד הברזילאי של הפארק.

הפארק תופס שטח של 1,750,000 דונם. אינספור מיני בעלי חיים וצמחים. פרפרים ועוד פרפרים יפיפים, גדולים וקטנים. כל מכלול הצבעים האפשריים. למרות שהצד הארגנטינאי גדול בהרבה מהצד הברזילאי, כאן עושים טיול ארוך בשבילים המשקיפים על המפלים, מכל מקום ניתן לראות את המפלים, נופים פנורמיים מרהיבים. הרושם שלי הוא שחסרים מים במקומות מסוימים. רואים חלק מהמצוקים ממול ריקים ממים וכואב הלב. אבל, לא לדאוג, עדיין יש כאן כמות עצומה של מים. ובסוף ההליכה בשביל ישנה תחנה שכולם עוצרים בה: מפל פלוריאנו (floriano). עולים בחזרה עם מעלית מאוד עמוסה... תור ארוך להיכנס למעלית. חלק מהקבוצה ויתר על מעלית ועלה בחזרה ברגל את כל הדרך, די קשה.

בדרך חלפנו על פני קבוצה של נזירות לבושות לבן. הזכיר לי בדיחה - אמא, יש פינגווינים לבנים? שואל הילד את אימו והיא עונה לו: אין דבר כזה. אם כך, אומר הילד - דרסנו נזירה...

בסיום הטיול במפלים בצד הברזילאי עולים בחזרה לאוטובוס. המדריך מציע למי שמעוניין לרדת באמצע הדרך ולבקר בפארק הציפורים Parque de aves, השאר יחזרו למלון כמתוכנן. המדריך

מסביר בפירוט רב: מי שירצה לעצור בפארק, יחזור עצמאית (אוטובוס) לארגנטינה כולל מעבר עצמאי בגבול, הדבר בהחלט אפשרי ואין הרבה בעיות במעבר.

יש בפארק הציפורים 160 דונם של יער מקומי, 140 מינים שונים של בעלי חיים, כולל ציפורים, זוחלים ויונקים. עיקר הפעילות של הפארק היא מרכז משולב לשימור מינים, גם כאלה שנמצאים בסכנת הכחדה. יש בפארק 1,300 מטרים של שבילים לטייל, להתבונן וללמוד. חלק מהמקום מוצג בצורה שמחקה מערכות אקולוגיות טבעיות עבור מינים מסוימים, כגון תנינים, נחשי בואה, ופרפרים.

מכיוון שקשה לי מידי, אני חוזרת למלון עם בתשי, אורי ויובל. ולנטין, יוסי, ישראלה, מאיה, ליחי ועמיחי מחליטים לבקר בפארק, אנו עשינו את הטיול הזה לפני כשלוש שנים. הוא מספר בחזרתו שהמקום גדל מאוד ונוספו עוד ועוד חיות בר והמון פרפרים. נהנה מאוד.

בדרך חזרה לארגנטינה חולפים על יד תחנת ההגירה של שלושת הגבולות, ארגנטינה, פרגוואי וברזיל. בכל מקום רואים הרבה בנייה חדשה שלא ראינו לפני שלוש שנים כשהיינו פה.

יום ג' 8 אפריל 2025 - טיסה ל-סאן מרטין דה לוס אנדס

יורד גשם, עברתי לילה קשה, אני לא מתאוששת. היום כולו מבוזבז בטיסות. 2 טיסות פנימיות, אין כמעט אפשרות בארגנטינה לטיסות ישירות ממקום למקום. חייבים לעבור בבואנוס איירס. לפי סוכן הנסיעות שלנו, ארי, יש כשלוש חברות טיסה קטנות, שמספקות טיסות יותר ישירות, אבל הן לא אמינות בזמני הטיסות ובכלל בימי הטיסות. לכן, מכיוון שאנחנו קבוצה גדולה, 10 אנשים, לא רצה שנסתכן בכך והוא סידר לנו טיסות יותר קונבנציונליות (אך יום שלם!).

על מנת להעביר את הזמן עמיחי מתחיל ללמד את כולנו את שפת המורס. כמובן שזה הפך לבילוי משעשע לכולם. יובלי נהנה מאוד והצחקו המתגלגל נשמע בכל שדה התעופה.

לקראת צהריים נוחתים ב-סאן מרטין דה לוס אנדס. שדה תעופה קטן. הכל סימפטי... עד לרגע שמבקשים מכולנו להעביר את המזוודות במכונת שיקוף, בלי יוצא מהכלל. למה? על מנת למנוע כניסה של פירות וירקות. ממש לא משכנע. כיוון שאני עם מקל הליכה אחד הדיילות מבקשת שאנו, כל החבורה נתקדם לתחילת התור הארוך מאוד. יש רק מכונת שיקוף אחד. אבל... אבא ולנטין לא נעים לו ולכן, למרות שהילדים ואנוכי עוברים מהר מאוד, נאלצנו לחכות לסוף התור עד שוולנטין יעבור גם. סיפרתי שהוא שייך למשפחת "הלא נעים לי"?

העיירה סאן מרטין דה לוס אנדס ממוקמת על חופי אגם לאקאר, רק 40 ק"מ מהגבול עם צ'ילה. העיר נוסדה בפברואר 1898. ראשית העיר הייתה של מבצר צבאי שחזק את הריבונות הארגנטינאית באזור. הפעילות העיקרית הייתה ניצול העץ, מה שהוליד את המבנים ההרריים הטיפוסיים היפים שלו. בשנת 1937, עם הקמת הפארק הלאומי לאנץ, החלה פעילות תיירותית, שהפכה את סאן מרטין דה לוס אנדס למרכז התיירות החשוב ביותר במחוז נאוקן. כיום, העיירה היא שם נרדף לשלג ולסקי, מסביב לעיירה יש הרים, אגמים ויערות המוסיפים ליופי של המקום.

בחוף מחכה לנו מדריכה עם מיניבוס, מעמיסים את כל המזוודות ויוצאים בדרך למלון. המדריכה דוברת אנגלית, כאילו. בתשי שואלת אותה כמה זמן עד למלון? כולנו מאוד עייפים. הבחורה עונה: 50 דקות, (אבל האנגלית שלה לא כל כך ברורה) אז בתשי שואלת אותה: 50 או 15? (באנגלית) אז המדריכה עונה: 30 דקות... כמובן שכולנו פרצנו בצחוק. מה לעשות, יש לה קושי בשפה... הנוף שמתגלה לנו בדרך צבוע בצבע קינמון, מרהיב ביופיו.

מלון בוטיק, נחמד מאוד. התאהבתי בעיירה. מתמקמים במלון וחלק גדול מהקבוצה יוצאת לארוחת צהריים. ולנטין, עמיחי, מאיה, ליחי, בתשי יוסי יושבים בבית קפה מול המלון. ולגמרי בלי כוונה כל אחד מתחיל להעלות זיכרונות על אורנה ז"ל. מאיה מספרת לי שהיה מאוד מרגש.

מטיילים בעיירה, חנויות מאוד יפות, פירמות ידועות, חנויות שמתמחות בציד סקי וספורט אקסטרים. חנויות שוקולד כמו בברילוצ'ה, הרבה מסעדות, בתי קפה.

נפגשים כולם לארוחת הערב. מסעדה יפיפייה, אנחנו ראשונים, אבל עד שסיימנו המקום התמלא עד אפס מקום, כנראה שבחרנו מקום מוצלח. ארוחת ערב עם קילוגרמים של בשר המגיעים לשולחן עוד ועוד, צלי טלה שמאיה וליחי רוצים לטעום (אזור פטגוניה מתמחה בצלי טלה), בנוסף 2 סטייקים, בתוספת מנת קנלוני, בתוספת 5 אמפנדס, בתוספת יין ובתוספת 1 ליטר בירה, משקאות נוספים, סודה ותשר: 100 ₪ לאדם. לא יאמן, וכל הזמן סיפרו לנו כמה ארגנטינה יקרה... ליחי מדגים לנו איך מאשרים למלצר שהיין שהוזמן מקובל עלינו, עם הטעימה וכל הטקס. אחרי זה יובלי מחקה את הטקס לאורך המשך הטיול בכל מסעדה שאנחנו מתיישבים בה... כמובן אני מעלה זיכרונות בין ביס לביס: לפני כ-40 שנה, הגענו לכאן בטיול הראשון של ולנטין ושלי, היה לנו נהג בשם בוצ'ה, הוא לקח אותנו לטיולים מאד מעניינים באזור ברילוצ'ה, בין השאר לקח אותנו ליער של עצים מאובנים, אשר עם קצת דמיון יכולת לזהות בהם דמויות של אנשים וילדים... מאוד מעניין. עם אותו המדריך (אז לפני כ-40 שנה) הגענו לעיירה שכוחת אל - באותן השנים - סאן מרטין דה לוס אנדס! אז, רק עברנו במקום בגלל שהיתה שם המכולת היחידה בכל האזור, היינו צריכים לקנות מים לכן עצרנו במכולת והמשכנו את הדרך. איזה שינוי בעיירה לאחר כל כך הרבה שנים.

בתשי סידרה בקבלה של המלון הנחמד שלנו שיביאו לי מים חמים לקפה בבוקר למחרת, ארוחת הבוקר מתחילה פה רק בשעה 7.30, זה מאוחר מדי בשבילי. ולנטין גם קנה בבר בסמוך למלון 2 סנדוויצ'ים דה מיגה למחרת בבוקר על מנת שאחזיק מעמד עד לארוחת הבוקר. אני ישנה קצת יותר טוב, כי הרגל כואבת לי פחות. אני נשארת במלון המתוק הזה. הכל מצופה עץ ומאוד מזמין. כרגיל אני יורדת בשעה 5.00 בבוקר לקבל מים חמים בשבילי וגם קפה וחלב לבתשי. פקיד הלילה מציע לי: תיקחי גם פירות, אולי אתם צריכים עוד משהו? כל כך נחמד. אני נשארת פה. הבעיה היחידה במקום המקסים הזה: המיטה מאוד לא נוחה. וזה הזכיר לי את הבדיחה על הנזיר שנכנס למנזר השתקנים. הכלל החמור במקום: אסור לדבר, פרט לפעם אחת בשנה מותר להגיד מילה אחת. בסוף השנה הראשונה הנזיר מבקש להגיד מילה לפני אב המנזר המילה שהוא בוחר: מיטה. עוברת עוד שנה ואז שוב פעם הזכות של הנזיר למילה. המילה: קשה. ואז מתפרץ אב המנזר: אי אפשר לספק אותך, אתה רק מתלונן כל הזמן... לילה טוב.

יום ד' 9 אפריל 2025 - טיול לברילוצ'ה

יורד גשם, אבל חם מאוד. באים לקחת אותנו מוקדם על הבוקר במיניבוס.

חבל שלא היה לנו יותר זמן להנות מהעיירה המתוקה והנעימה הזאת, סאן מרטין דה לוס אנדס. מקום שיכבב בטיול הבא. ללא ספק.

בדרך לברילוצ'ה -

יוצאים לכיוון ברילוצ'ה. היום יהיה טיול שכולנו חיכינו לו טיול שבעת האגמים **los siete lagos** - מסע קסום בין נופים עוצרי נשימה, אגמים בצבעי טורקז מהפנטים, יערות עבותים, ולפנינו שורה של אגמים: Correntoso, Espejo, Escondido, Villarino, Falkner, Nahuel Huapi. האגם האחרון לפני הכניסה לברילוצ'ה. יחד איתנו יש מדריך בשם אריאל, עם סיפורים מצחיקים כאשר בכל סיפור או בדיחה הוא פורץ בצחוק מתגלגל מהסיפור של עצמו! ממש צחוק מידבק...

ליער ה"במבי" (וולט דיסני צילם פה את הסרט) לא הספקנו להגיע כי היה רחוק מהמסלול שלנו. חולפים על פני העיירה אנגוסטורה Villa La Angostura אבל הפעם לא עוצרים, טיילנו שם בביקור הראשון שלנו עם אורנה ז"ל ויוסי לפני הרבה שנים.

לפנינו פארק אריאנס **Parque Nacional Los Arrayanes** - חגיגה של צבעים כתום, זהב, אדום. הטיול הזה הוא חגיגה לעיניים ולנשמה. למרות שהטיול נקרא בכל מקום שבעת האגמים, למעשה הם שמונה ויש עוד שתי לגונות שאינן עמוקות כל כך. במקום יש מערכת טיהור מים, משתמשים גם במפעלי טיהור ובצמחים מיוחדים לטיהור המים. כל האספקה של המים לערים

ישיבת הכנה, היו כמה כאלה - יום הולדת שמח סבתא שרי!

פגשנו את הקטור

הגענו לבואנוס

Teatro Colon

הזהב אמיתי 3 מטר ומעלה

יש טלה, או גדי

האובליסק

בחוות

עצירה בדרך לסזונה הקדושה

בדיק בטמפרטורה הנכונה

המרחבים

עשינו סיבוב בעגלה עם סוסים

אחד הבעלים של החווה

ארוחת גדולה בחווה

פינת קפה מעצמות של פרות

El Ateneo Grand Splendid

קיוסק כמו פעם

מסונים

פיצה גרין

מגוון אמיתי

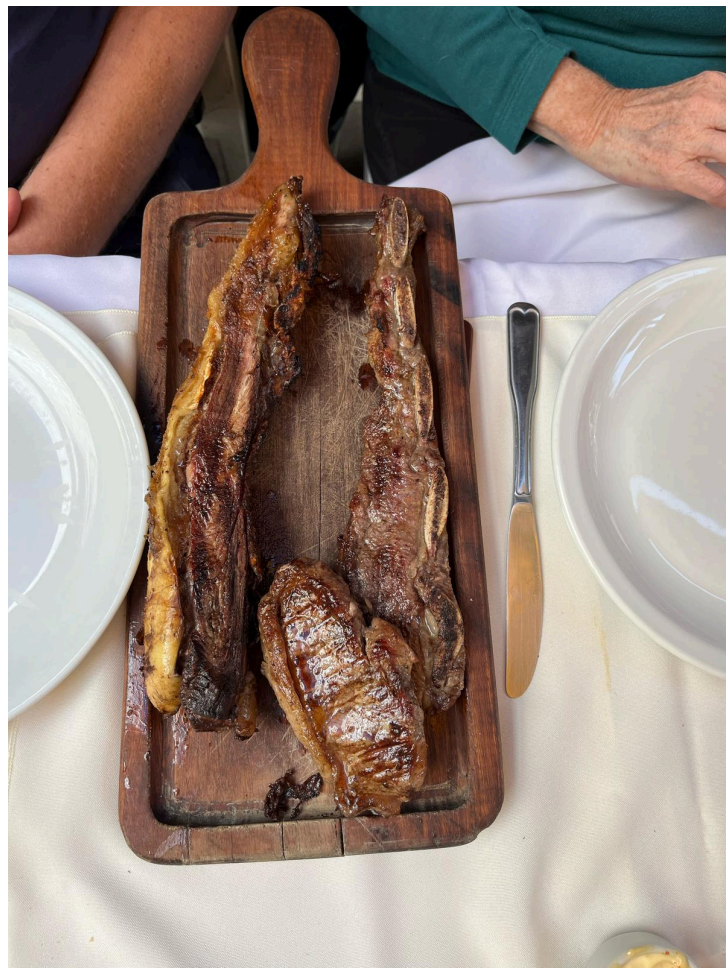
חכמת רחוב

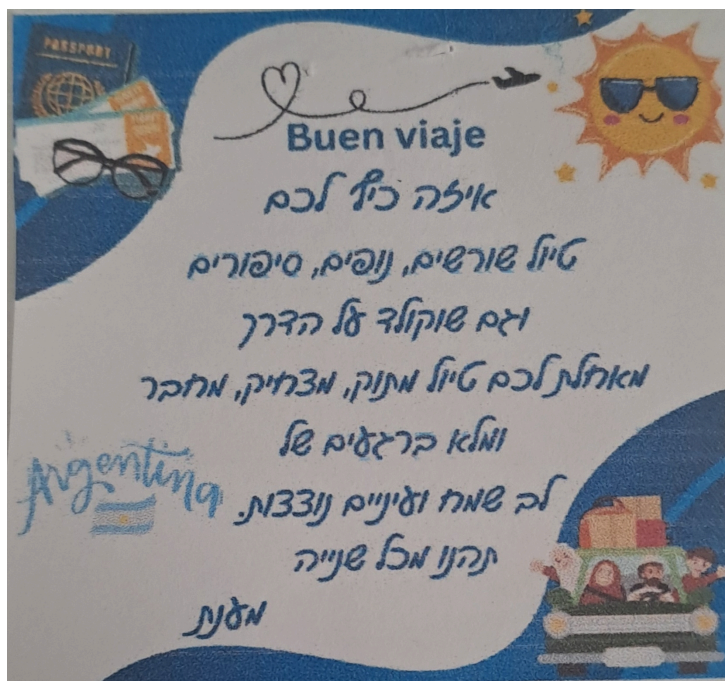
אסאדו יווני

מאיה ומפאלדה

היה אסאדו באסאדו

שוקולדים וברכה מענת

ילדים, היזהרו מעצי הבאובב

La garganta del Diablo

רציתם אקסטרים?

אילו לסבתא היו גלגלים

הפסקה מהטבע, איגואסו

קיפולי ציד מפיות

מי משלם טועם את היין?

שבעת האגמים

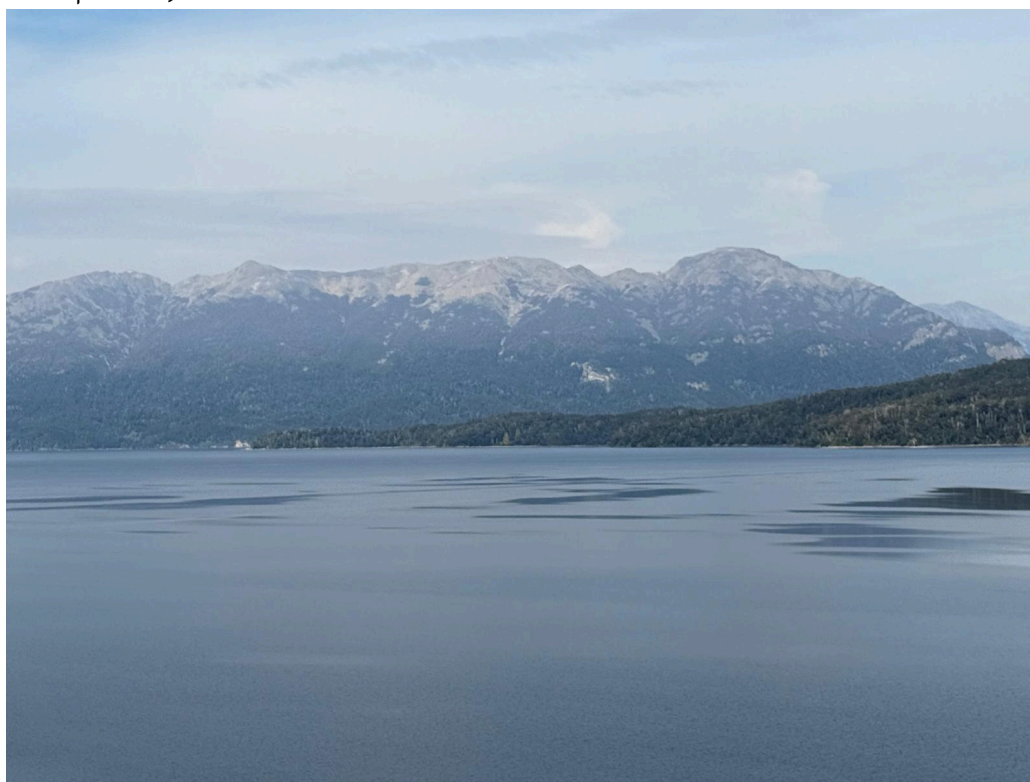

משקה האלים ,Yerba Mate

San Martin de los Andes

בדרך מסן מרטין לברילוצ'ה

הצל של הצלם, אריאל הנהג+מדריך

כיכר האמהות ברילוצ'ה

פסחא

אתר סקי

הנהר הכי קצר בעולם, בין שני אגמים

Chancletas

אצל דון אלברטו

ריח של מדורה בחדרים

ספר לימוד קללות בספרדית ארגנטינית

ארוחת בוקר על הגג, טוסט אבוקדו

מי עוזר לסבתא לרדת מהרכבל?

מחפשים את Nahuelito

סילברין, זהה איום ונורא

Flan Completo

הדינוזאור הצמחוני הכי גדול בעולם התגלה ב-2012

סבא של סבא

הורים של ליטו

עוד סבא של סבא

מוזיאון קטן

FCNP
FÉRROCARRIL NACIONAL
PATAGÓNICO
1949 - 1955

HORARIOS OTONO-INVERNO
(LUNES A VIERNES)
MAÑANA 9:30HS A 12HS
TARDE 17HS A 19HS
SABADO 17HS A 19HS

ספגטי צדפות

ויקי ואלברטו

איך עושה היפופוטם?

יין בפחית המבורגר אסאדו ואלפחורס בדרך לפינגווינים

פארק הציפורים בברזיל

סלפי

חם ולח וצנוע

הריקוד

טה דה!

הסמוכות מגיעה מהאגמים, לכן כל כך חשוב לשמור על אספקת מים נקיים. גרים באזור הרבה אינדיאנים שנקראים Mapuches, יש להם עדרים של סוסים ופרות אשר מתהלכים חופשיים בשדות. הדבר חוסך מהם לקנות אוכל לחיות הבית. הרבה עצי לנגה (בראשי ההרים שמסביב נראה כאילו יש עליהם שלג, אבל זו רק אשליה, זה הצבע של ההרים בסביבה). עצי הצפצפה הצהובים צובעים את כל הסביבה.

ויז'ה לה אנגוסטורה Villa La Angostura היא עיירת נופש ארגנטינאית לחוף אגם נאוול ואפי שבפרובינציית נאוקן, כ-110 ק"מ דרומית לסאן מרטין דה לוס אנדס וכ-90 ק"מ צפונית-מערבית לברילוצ'יה. בשנת 2001 התגוררו בה כ-7,300 תושבים. למילה הספרדית Angostura אין מקבילה בעברית, ופירושה הוא למעשה שם העצם של המילה "צר", ההפך מ"רוחב".

מכיוון שהשיטה שלי לאסוף התרשמויות משתנה לפי המקום, לא תמיד יש לי אמצעי כתיבה. לכן אני מבקשת מהנהג להלוות לי עט - בספרדית: בירומה birome, עמיחי שתמיד קשוב שואל על השם. למה קוראים בדרום אמריקה לעט כדורי בירומה birome? הסיפור על ממצא של העט הכדורי: לדיסלאו חוסה בירו, היה ממצא הונגרי-ארגנטינאי שרשם פטנט על העט הכדורי המודרני המצליח הראשון מבחינה מסחרית. הוא פיתח לעט הקיים, קצה חדש המורכב מכדור שהיה חופשי להסתובב בשקע של העט, וכאשר הוא הסתובב הוא היה מוסיף דיו צמיג מיוחד ממחסנית (פטנט שהמציא ביחד עם אחיו הכימאי) ואז אפשר לכתוב איתו על הנייר. בירו רשם פטנט על ההמצאה בפריז בשנת 1938.

הכביש מסביב לשבעת האגמים נקרא היום "כביש 40". חלק גדול מהאגמים מגיעים עד לאוקיינוס השקט, בדרך עוצרים מספר פעמים לטעום תותים שחורים, בלאקברי וסוגים שונים של תותים, טעיםם.

עצירה נוספת שעשינו היא ליד הנהר הקצר ביותר בעולם: נהר קורנטו Río Correntoso המצטרף לאגם קורנטו ולאגם נאהוול הואפי Nahuel Huapi. בדרך עוצרים ליד קרוואן אשר מוכר טורטה פריטה Torta frita (עוגה מטוגנת), בעל הבית מסביר לנו למה נהוג לאכול **טורטה פריטה** ביום גשם? ידוע שהמקור של המאכל הוא גרמני אבל הופיע בארגנטינה ביחד עם המהגרים הספרדים והערבים. השם המקורי sopaipilla סופהיפיליה שמקורו בגרמנית ופירושו: "לחם רטוב בנוזל" והוא ממשיך להסביר לנו: הבצק של הטורטה פריטה דומה לבצק להכנת לחם. ההבדל הוא זמן התפיחה שהוא קצר ביותר. הם מכינים לבד את הבצק ומטגנים אותו בסמוך לבקשת הקליינט. הבצק עשוי מקמח חיטה, מים חמימים ומלח. **זה הכל**. מעדן ממש. ואז, בתשובה לשאלתי, למה ביום גשם נהוג לאכול טורטה פריטה? הוא מספר: על פי הגרסה הפופולרית, יש סיבה טובה לעשות זאת בימים גשומים. והוא מחזיר אותנו לתקופה הקולוניאלית. בעבר הנשים שנשארו בחווה אספו מי גשמים כדי להשתמש בהם להכנת הבצק המטוגן. לכן, כשירד גשם באזור הכפרי, היה ברור לכולם שיש **טורטה פריטה** לכולם. היום מסורת האכילה של טורטה פריטה ושתית מטה נשמר בכל המדינה. וכמה שזה טעים...

מכיוון שהוא רואה שאני מתעניינת ומקשיבה הוא מספר לי על עוד מאכל עממי: **לוקרו Locro**, לוקרו הוא סוג של תבשיל ממקור קצ'ואה. מאכל עממי אשר נפוץ גם בבוליביה, פרו, אקוודור וצ'ילה. פירוש השם: "דבר מבושל". אחד הדברים המעניינים שמספר לי, הוא שהמאכל בעצם, החל כתוצאה משיטת גידול הירקות של האינדיאנים. באותה חלקה נהגו לגדל דלעת, שעועית ותירס. הדבר עזר לשמור על האדמה וגם הגביר את התוצרת של אותן חלקות. כמו כל המאכלים העממיים, זהו מאכל המבוסס על תוצרת האדמה ומוסיפים לתבשיל את חלקי הבשר אשר היו באותו רגע בבית המכין את התבשיל העשיר הזה. הבישול אורך שעות רבות, לכן הבית מתמלא בריחות וכולם מחכים לשעה הארוחה על מנת להנות ממנה.

העיירות שאנו עוברים בדרך מאד מזכירות לי את האזור קרילו Carillo קרוב לבואנס איירס, שם נמצא בית הקיץ של הקטור ומרטה, חברים ותיקים שלנו, מקום מקסים.

כפי שיש אגדה בסקוטלנד על מפלצת הנהר לוך נס, גם פה יש אגדה על יצור מסתורי: נאהוואליטו Nahuelito. כמובן שאף אחד לא ראה אותו, אבל המקומיים נשבעים שהוא קיים.

הדרך יפה אבל ארוכה. לכן, אני מספרת רשמים מנסיעות קודמות. בטיול הקודם שלנו לפני המון שנים ולנטין צילם כל הזמן במסרטה 8 מילימטר (רק זה יכול להגיד איזה שנה הייתה) ובברילוצ'ה המסרטה נתקעה, לכן חיפשנו טכנאי שיתקן את המסרטה. נאמר לנו שבחנות היחידה הגדולה בעיר, אחד העובדים יידע לתקן. נכנסנו לחנות כלבו ענקית, ולנטין מסכם עם העובד עלות התיקון. העובד שואל את ולנטין: אתה משלנו? בגרמנית. אני - גם כך אפופה בסיפורים על הנאצים שהתמקמו במקום לאחר מלחמת העולם השנייה בעידודו של הנשיא פרון Peron - מיד מנסה להגיד לו ולנטין שאני רוצה לעזוב את המקום. להוכחה על הנאצי שבחנות אני מראה לו על קבוצה של חיילי עופרת שחשבתי לקנות כמתנה לילדים בבית, אבל הדמיון לפעמים משחק לנו: הכיתוב ליד החיילים נראה היה "אינדיאנים", אבל בגלל צורת האותיות קראתי בטעות "יהודים", וולן מעמיד אותי על טעותי.

האי ויקטוריה הוא האי הגדול ביותר באגם נאהוואל וואפי, ליד העיר ברילוצ'ה בארגנטינה. האי מפורסם בזכות יער הארייאנס (Arrayanes), יער עצי ארייאנס עם קליפה ורודה-אדמדמה, שנתנו השראה לוולט דיסני לציורי היער בסרט "במבי".

לצידי הדרך צהוב הצפצפות ממלא את האופק, כל כך יפה. לפני הגעתנו לברילוצ'ה, חולפים על פני עיירה מיוחדת – דינא-הוואפי Dina Huapi – מאוכלסת בעיקר ע"י קהילה דנית עם היסטוריה ומסורות עשירות שנשמרות עד היום על ידי הצאצאים.

משהו שלא ידעתי (ויש עוד הרבה דברים שלא ידעתי) קיים בברילוצ'ה מיזם שהמדינה מטפחת שמו אינואפ - INVAP - Investigaciones Aplicadas Sociedad del Estado. חברה זו מובילה מחקר ופיתוח של טכנולוגיות מתקדמות, במיוחד בתחומים כמו גרעין, חלל, הגנה, ביטחון ורפואה. משימתה היא לחבר בין המחקר המדעי לתעשייה ולייצר פתרונות טכנולוגיים בעלי ערך מוסף גבוה הן ברמה הלאומית והן ברמה הבינלאומית. חברת היי-טק ארגנטינאית אשר מפתחת ומתכננת אינטגרציה ופיתוח של מפעלים, ציוד ומכשירים באזורים מורכבים כגון אנרגיה גרעינית, חלל, תעשייה, רפואה, סביבה וטלקומוניקציה. מאז הקמתה צברה החברה מוניטין בתחומי התכנון, הפיתוח והאספקה של מערכות לכורים גרעיניים לייצור חשמל, מחקר רפואי וייצור רדיואיזוטופים עם יצוא לכל העולם. מאז סוף שנות ה-90 היא נכנסה לתחום התעופה והחלל, במיוחד באמצעות תכנון, בנייה ותפעול של לוויינים ומכ"מים. ותגידו שזה לא מרשים???

אנו כמעט במרכז העיר ברילוצ'ה. למרות שהיינו פה רק לפני שלוש שנים, נראה שהמקום גדל מאוד. הכבישים רחבים, המדרכות נקיות לגמרי והרבה אנשים מטיילים ברחוב.

בתשי עם מצב רוח רע, לא ברור למה. מקווה שיעבור לה. עד כה כולם נהנים ואני עושה מאמצים כבירים להתגבר על הכאבים ברגליים.

בכל מקרה, לאחר יום מלא בצבעים וריחות, אגמים ונופים מרהיבים, כולנו עייפים מגיעים למרכז ברילוצ'ה, למלון קריסטל. מנוחה קלה במלון והפתעה מאוד לא נעימה: בתשי נכנסת להתקלח ובאמצע אין מים חמים!!! מצלצלים לקבלה: יש להם תקלה קטנה וכבר מדליקים מחדש את המים החמים??? רק עכשיו מדליקים??? אבל ממשיכים לבלות.

יום ה' 10 אפריל 2025 - ברילוצ'ה

מקור שמה של העיר במילה Vuriloche בשפת ה-מפוצ'ה, שפירושה "האנשים שמעבר להרים". אחד מתושביה הראשונים של העיר היה קרלוס וידרהולד והמתיישבים החליטו לקרוא על שמו את עירם. במכתבים שנשלחו אליו הוא כונה בטעות "סאן קרלוס" במקום "דון קרלוס". הטעות השתרשה ושמה המלאה של העיר הוא - סאן קרלוס דה ברילוצ'ה - San Carlos de Bariloche.

אף שראשוני המתיישבים, מהגרים מאוסטריה ומגרמניה, הקימו את ברילוצ'ה ב-1895, תאריך הייסוד הרשמי שלה על ידי ממשלת ארגנטינה הוא 3 במאי 1902. בשנת 1909 כבר התגוררו בעיר 1,250 תושבים ונסללה דרך שקישרה אותה עם נאוקן. עם זאת, עד להגעת מסילת הברזל ב-1934, העיר נסמכה בעיקר על שירותים ומוצרים שהגיעו מצ'ילה, שהגישה אליה הייתה קלה יותר.

בין השנים 1935 - 1940 הוקמו בעיר המבנים המרכזיים: בית העירייה, הספרייה, התיאטרון, הדואר, תחנת המשטרה והקתדרלה.

יורדים לארוחת בוקר, מחכים לשאר הקבוצה. המלון ממוקם ברחוב מיטרה, הרחוב המרכזי של ברילוצ'ה, הרחוב הסלול הראשון בעיר. שם נמצאים רוב העסקים של העיר: חנויות יצירה, חנויות של שוקולד לכל כיס ולכל טעם, הרבה בארים, מסעדות, חנויות ספרים, גלריות, תקליטים ולא תאמינו גם קסתות לדיו וכמובן הרבה סוכנויות תיירות.

בעיר יש מספר מפעלים מקומיים לשוקולד, המהווים אף הם מוקד משיכה לתיירים מהרבה מדינות.

מסיב, בפסגות ההרים, נשמרו קרחונים עצומים עוד מעידן הקרח (25,000 שנים)! אבל בגלל שינויי מזג האוויר העולמיים הם נוטים להעלם לאט לאט וחבל.

בכניסה למלון יש אח עם אש גלויה, אשר כל הזמן נוספים לה בולי עץ. נחמד עד שהאוויר הדחוס ומלא בשבבי הגיצים שמסתובבים באוויר הופך את המראה הממש יפה למעיק. אבל אנחנו תיכף יוצאים... מול הקבלה יש 2 זוגות שרק הגיעו ותלונה ראשונה: אין מים חמים. מסבירים להם שיש בעיה עם הבוילר, ושהנושא בטיפול. אנחנו ניגשים לחדר האוכל. לא מבינה למה המלצריות מרססות את השולחנות שהתפנו עם חומר חיטוי? שאלתי, ענו לי שזה הרגל שנשאר מתקופת הקורונה. שאלתי שוב- הקורונה מזמן נגמרה? תשובת הבחורה הנחמדה שמנקה שולחנות ענתה לי: אף אחד לא אמר לנו להפסיק... המלון לא נראה של 4 כוכבים, למשל על מנת להגיע למעלית צריך לעלות 4 מדרגות (לא שמעו על נגישות לנכים?). בכניסה יש עוד זוג שמתלונן על חוסר במים חמים, כמו שקרה גם לנו... אני כותבת לסוכן הנסיעות שלנו על מנת שידע שאמנם מיקום המלון מצוין אבל המלון ישן ולא מתוחזק כל כך.

יוצאים לטייל, מזג אוויר נוח מאוד. הולכים לכיוון מרכז העיר Centro civico, עם רחבה בה יש תמיד פעילות, אפשר להצטלם עם כלבי סן ברנרד, עם בקבוק היין המפורסם.

מתחילים עם סיור קצר הפופולארי ביותר באזור ברילוצ'ה, אורכו כ-60 ק"מ. המשך הטיול לאורך האגם Nahuel Huapi נאהוול הוואפי (חלק גדול ממנו עשינו אתמול בטיול לאורך 7 האגמים), מזג אוויר נהדר, קצת גשם אך לא מפריע לטיול הנהדר.

אנחנו בדרך ל-Cerro Cathedral (בשביל הארגנטינאים זו גבעת קתדרל, בשבילנו זה הר...) גובהו 1,800 מטרים, קר מאוד. משך הנסיעה היא כ-30 דקות מהעיר, יש בכביש המון פסי האטה שנקראים בספרדית lomos de burro, זה מצחיק, התרגום הוא: גב חמור. הקתדרל משמש כאתר סקי מבוקש בחורף, פתחו אותו במיוחד לכבודנו מחוץ לעונה, כפי שקרה במקומות נוספים לאורך הטיול שלנו. האזור הוכרז בשנת 1947 מרכז הסקי הגדול בדרום אמריקה, כולל 120 קילומטרים של מדרונות על פני כ-600 דונמים, יש בו 40 מעליות, רכבלים וגם מעליות פתוחות עם שני כסאות לגולשים המנוסים.

יש במקום תצפית מדהימה לאזור האגמים, ברילוצ'ה והרי הסביבה כגון הר טרונדור אליו נגיע מאוחר יותר.

המדריך מספר לנו קצת על ההיסטוריה של המקום - בשנת 1940 רצו להפוך את האזור לשוויץ הארגנטינאי. לא היה במקום לא שוקולד, לא איילים, לא כבש, אפילו את הבתים העתיקים משוויץ כולל גגות הרעפים הטיפוסיים. בהתחלה היו במקום כ-1,000 תושבים בלבד. כשהמקום התחיל להתפתח בנושא הסקי, בתי מלון, חנויות ציוד לסקי, גדל המקום והכפיל את כמות התושבים אשר באים מהאזור לעבוד בחנויות בברים, במסעדות וכמובן המילה שבתשי לא יכלה לשמוע יותר: cambio - האנשים אשר מחליפים דולרים לפזוס.

הקרחון השחור - פסגת ענק שנקראת Cerro Tronador נמצא כ-70 ק"מ דרום מערב לברילוצ'יה, מדובר בהר געש רדום בהר שנקרא "טרונדור" (בספרדית: "הרועם") על ידי מקומיים בשל הרעש של גושי קרח הנופלים ממנו.

הכינוי "הקרחון השחור" ניתן למקום על ידי המבקרים בו וזאת עקב ההתמזגות של הקרחון עם ההר המחובר אליו. ההר שצבעו שחור משווה לקרחון גוון שחור וזאת בשל גושי האדמה השחורה הנסחפים אליו באופן תמידי "ומלכלכים" את צבעו הלבן הצחור והופכים אותו לשחור מבין ואדמה מרכס ההרים האנדים הדרומיים, הממוקם לאורך הגבול בין ארגנטינה לצ'ילה.

יש באזור בעל חיים אשר נמצא בסכנת הכחדה, שמו Huemul - הואמול, זה סוג של צבי שמקורו ב-אנדים הדרומיים. ראינו כמה כאלה בדרך. בשמיים ברוב הדרה - ציפור קטנה יחסית, אשר יכולה להתגבר על הרוחות החזקות של האזור: בז - bez שם מדעי: Falcon הוא סוג של עוף דורס. הבז הוא העוף הטורף ובעל החיים המהיר ביותר בעולם ומתמחה בציד של עופות אחרים.

יורד שלג, אבל לנו כף גדול, מגיעים לפסגה. אך מכיוון שזו לא עונת הסקי, המעליות למסלולי הסקי לא פועלות, יש מזנון במקום אבל... אכזבה: המקום נפתח רק בשעה 12:00. עמיחי ויובלי מטיילים בחוף עד הפסגה הבאה ברכס וחזרה, לא מפריע להם שיוור שלג, זה רק מוסיף להם אושר. לאחר דין ודברים (יש עובדים במקום) מסכימים להגיש לנו מרק חם לפני הצהריים. מכיוון שאני לא בדיוק מסוגלת ללכת הרבה, מהנדס של המקום מציע לקחת אותי בחזרה לאוטובוס המחכה להחזיר אותנו לעיר. בדרך אני מספרת לו - כמובן לאחר שהודיתי לו על הטרמפ - על כך שהכניסו אותנו לאתר סקי, הכל מאד יפה, אבל אנחנו קבוצה גדולה (חוף מ-10 שלנו יש עוד מבקרים), בלי לדאוג שהמזנון יהיה פתוח. אם החלטתם לפתוח את המקום לקבוצות תיירים, תדאגו שיהיה שירות במקום, הוא מסכים איתי ואז מספר לי שהוא בעצם מנהל את האתר (לא סתם מהנדס), לכן השיחה שלנו מאוד חשובה לו. אולי זה יעזור למבקרים הבאים?

אנחנו בדרך ל- **Cerro Campanario** סרו קמפנריאו - 1,050 מטרים של גובה, שאליו עולים באמצעות כיסאות פתוחים (רכבל) לפסגה, כדי להגיע לתצפית פנורמית מרהיבה על האזור. העלייה היא בזוגות, זוגות, הילדים הנהדרים שלי מאוד מודאגים איך אצליח לקפוץ מהכיסא כשנגיע לפסגה? הרכבל ממשיך להסתובב לכן צריכים לקפוץ מהר אם לא רוצים לעשות סיבוב נוסף. ברגע שאני מגיעה לפסגה ביחד עם בתשי, גם עמיחי, גם אורי וגם עובדי המקום קופצים לעזור לי לרדת במהירות... הקהל מופתע מכל האנשים אשר עוזרים לי וצוחקים שאני המלכה של הקבוצה, אבל עמיחי מודיע להם: העניין הוא שהיא משלמת לכולנו על הטיול, כמובן צחוק גדול...

על הדרך עמיחי קנה סיפרון עם כל הקללות בסלנג (lunfardo) ספרדית, יש סלנג שאפילו אנחנו לא הכרנו, כל יום לומדים משהו חדש, אפילו קללות. אני נתפסת למילה סתמית בספר שהיא חלק מאיזה ביטוי "ציאפטקלטות" (נעלי בית מבד), וכולנו נכנסים למצב כפית... צוחקים בלי שום סיבה ולא מצליחים להפסיק, צוחקים עם כל הלב.

משהו חדש שלמדתי מהספר הזה הוא המילה: בולודו boludo הפירוש הוא 'טיפש' אבל יש סיפור מאחורי המילה: המקור של המילה בא מאותו כלי ששימש את הגאוצ'וס: בולדורה, או "בוליאדוראס" (עד סוף המאה ה-19 פשוט "בולאס"), או "לק" - זה היה כלי זריקה/ציד שנוצר על ידי הילידים של פטגוניה והפמפאס, מאוחר יותר הכלי הזה אומץ ושונה על ידי הגאוצ'וס, הסיפור - במלחמות בין האינדיאנים למקומיים (אשר בהמשך נהפכו חלקם לגאוצ'וס) האינדיאנים השתמשו ב"בוליאדוראס" אשר היה כלי מאוד אפקטיבי והרג את השורה הראשונה של האנשים שיצאו להילחם בהם. לכן, האמרה "אל תהיה בולודו" התכוונה בעצם לומר "אל תתייצב בשורה הראשונה פן תיהרג".

בדרך חזרה עוצרים בתצפית לחצי האי Llao Llao (ג'או-ג'או), נוף שבו המלון בעל אותו השם ממוסגר בסביבה הטבעית של המקום, וקפלת סן אדוארדו ופוארטו פאניואלו. ממשיכים לנקודת תצפית פנורמית נוספת, עם נוף על אגם מורנו וחצי האי Llao Llao.

Ilo Ilo זה בעצם שם של פטריה טפילית בצורה עגולה, אשר נדבקת על גזע עצי נירה ñire ועצי לנגה lenga, עצים מאוד נפוצים באזור. העץ עוטף את הפטרייה, דבר הגורם לצורה עגולה. יש הרבה מקומיים אשר אוספים את העיגולים ומייצרים מהם ריבות מאוד מתוקות. לא בטוחה שהייתי מנסה...

חוזרים עיפים למנוחה קלה במלון. בדרך, כמעט כמו שהאמריקאים נוהגים לעשות, עוצרים בחנות מקומית, כדי (כאילו) לקבל הסבר על מפעל שמייצר גם ריבות וגם דברי קוסמטיקה. המפעל נקרא Rosa Mosqueta רוזה מוסקטה. המדריך מבטיח לנו שזה בסך הכל עצירה של 10 דקות, אך זה התארך לכמעט שעה. כך הסבירו לנו: שמן זרעי ורדים טהור הוא שמן יופי טבעי 100%, הוא מפחית את המראה של צלקות תוך הפחתת קמטים וסימני מתיחה. שומר על לחות העור ורד.

שמן rosa mosqueta תוצר של ורד בר הגדל בהרי האנדים בצ'ילה, מכיל ריכוז גבוה במיוחד של חומצות שומן. רוזה מוסקטה מכילה גם חומצה טרנס-רטינואית - תרכובת טבעית הקשורה לוויטמין A שהיא גם חלק מההסבר לעילותה של רוזה מוסקטה בטיפול בעור פגום רוב התיירים קונים מהתוצרת הריבה לא טעימה. אגב, ביום הטיול של שבעת האגמים, אריאל המדריך המצחיק הראה לנו את השיח עצמו של רוזה מוסקטה, ועמיחי ניסה לטעום מהגרגירים האדומים, "ישר מהשיח". אבל אז המדריך אמר שבעיקרון לא אוכלים את זה אלא רק אמורים לזקק את הפרי למין תמצית רפואית... עמיחי שרד את הניסיון ויובל כמובן צחק...

ממשיכים לנסוע בחזרה למלון, לא נשאר הרבה זמן למנוחה ויוצאים לארוחת ערב במסעדה איטלקית נהדרת. זה היום הראשון שאני אוכלת ארוחת ערב, עד פה, רק נשנשתי. הכאבים הורגים אותי. אבל היה לי כדאי:

כמובן שניצל (בגודל מחבת גדול) סלט ארגנטינאי (עגבניות בצל לבן וזה הכל) ולבסוף איך לא: פלאן גדול ממדים. לאחר הטיול לסרו קתדרל כולנו מתים מרעב, לכן ולנטיין ממשיך להזמין, עוד שניצלם, לזניה, פירות ים, ועוד מנות אחרונות. הכל חוסל, בלי בעיות. כל הארוחה עלתה פחות מ-75 ש"ח לאדם ולא לשכוח, זה כלל גם יין טוב, גם בירות, גם שתיה קלה.

נאצים בברילוצ'ה - בשנת 1995 התפרסם על ידי ABC כי קציני ה-אס אס אריך פריבקה וריינהרד קופס נמלטו מאירופה בזהות בדויה ומתגוררים בברילוצ'ה. פריבקה אף לימד בבית ספר מקומי, הוא נעצר והוסגר לאיטליה. קופס התגורר בברילוצ'ה עד מותו בשנת 2001. לצערי לא כל הנאצים נתפסו, הרבה מאוד המשיכו את חייהם בנחת עד יום מותם.

יום ו' 11 אפריל 2025 - ברילוצ'ה

יום חופשי להכרת העיר. מתחילים את היום עם ארוחת בוקר במסעדה על גג מלון שאותה מצאו מאיה וליחי, עם טוסט אבוקדו נהדר ונוף פנורמי מרהיב על האגם וכלל הסביבה.

אחרי הארוחה אנחנו מתפצלים, כל אחד מטייל בקצב שלו, אורי ויובלי נכנסים לכל חנות שוקולד (ויש הרבה) וקונים מתנות להביא למשפחה הביתה. מאיה וליחי מחפשים טוסט עם אבוקדו (ליחי מת על אבוקדו) וכך מגיעה שעת הצהריים. קבענו מראש שנאכל במסעדה שהיא מוסד ידוע: דון אלברטו Don Alberto. אי אפשר לבקר בברילוצ'ה בלי לאכול שם. בהתחלה נהג המונית מביא אותנו למסעדה אחרת, לפי הווייז שלו זו הכתובת, אבל אנחנו מתעקשים שזו לא המסעדה וממשיכים ברגל, מוצאים את המסעדה של דון אלברטו מטרם ספורים משם. כנראה מישוה גנב את הכתובת בווייז של דון אלברטו... כמובן נכנסים למסעדת הבשר. ראשית ניגש מלצר אשר כל תפקידו לספק לנו משקאות, ולנטיין מזמין יין, בירות, שתיה קלה, מים מוגזים. ומיד אחרי מגיע המלצר אשר ישרת אותנו בבלעדיות כל הזמן שנהיה במסעדה. כמובן מתחילים עם אמפנדס, כל סוגי הבשר על הגריל המפואר שלהם ומקנחים עם מנת פלאן ענקית לכל אחד, עם תוספת של דולסה דה לצה dulce de leche וקפצת ובסוף נשאר עוד המון אוכל בשולחן... המחיר לאדם: 100 ש"ח... מתחילים לחזור ברגל למלון ואז הפתעה: היינו כל כך קרובים למלון ובשביל להגיע למסעדה לקחנו מונית שנסעה מסביב...

בדרך ליחי מספר לנו שבאוגוסט 2021 הוא נסע למשך שבועיים למשלחת בטנזניה שמטרתה היתה לעזור לתושבי המקום, עסק גם בבנייה וגם בלימוד אנגלית לילדי המקום. מאוד מעניין. לילה טוב.

שבת, 12 אפריל 2025 - ברילוצ'ה

מתחיל יום מאוד רגוע. מחר מחכה לנו יום עמוס בטיסות, לכן היום אין הרבה טיולים, חלק מהקבוצה יוצאים להפלגה באגם עם זודיאק לבקר באי ויקטוריה. אני לא במצב טוב. לכן אני נשארת במלון. כל החבורה שנסעה מאוד נהנתה וחזרה עם סיפורים, כולל הקפה שבישלו להם בזודיאק.

מחר יתחיל החלק האחרון בטיול, אל חצי האי פנינסולה ולדס Peninsula Valdez מקום שלא ביקרנו בו אף פעם. חברינו, פבלו ומריסה הלפרן מאד המליצו שנגיע לשם, כך הוא נכנס לתכנית הטיול שלנו.

יום א' 13 אפריל 2025 - טיסה לפוארטו מדרין

טיסים מברילוצ'ה כמובן לבואנוס איירס (אין טיסה ישירה), שם מחכים לטיסה הבאה ובסוף מגיעים ל-פוארטו מדרין. מגיעים מאוחר אבל מחכה לנו מדריכה מאד נחמדה בשם ולריה, מסכנה נאלצה לחכות בשדה התעופה בפוארטו מדרין מס' שעות כי הטיסה שלנו מבואנוס איירס התעכבה ויצאה באיחור... ולריה הייתה כל כך נעימה בקבלת הפנים שהעייפות שלנו מהיום הארוך הזה קצת פגה. היא יודעת שאנחנו עייפים וגם רעבים לכן מסבירה לנו על המסעדות בקרבת המלון. קבלת החדרים במלון קצת מתעכבת, לכן היא נכנסת מאחורי הדלפק במזרזת את התהליך. עולים לחדרים ויוצאים למסעדה. אורי דואג להביא לי משולש פיצה כשחוזר. אני לא במצב לצאת.

לינה במלון BAHIA NUEVA. לילה טוב

יום ב' 14 אפריל 2025 - פוארטו מדרין

יוצאים מוקדם מהמלון, כרגיל ולנטיין ארגן מראש בתכנון הטיול כי בבוקר תחכה לנו בפתח המלון המדריכה ולריה עם נהג ומיניבוס, מחכה לנו נסיעה ארוכה לאי הפינגווינים!! אנחנו מתרגשים!!

נוסעים לטיול בחצי האי עד הקצה הצפוני עם ארוחת צהריים ארוזה בקופסת גורמה + ביקור בסן לורנצו. המקום סגור בתקופה - אנחנו מחוץ לעונה, אבל ארי הסוכן שלנו, דאג שהסוכן המקומי יפתח את המקום בשבילנו (כל הכבוד ארי!). סן לורנצו היא חוות בקר פטאגונית מסורתית. החווה ידועה במושבת הפינגווינים הגדולה ביותר בעולם, 7 ק"מ מהחווה. לאחר ביקור

במושבת הפינגווינים, המשכנו לשמורת פונטה נורטה כדי לצפות באריות ים חד-שער. זה המקום הטוב ביותר לצפייה בכלבי ים. לא היה לנו מזל ולא ראינו לווייתנים, החברים שלנו שהיו בתקופה אחרת, אמרו לנו שגם להם לא היה מזל.

ולריה מספקת לנו המון אינפורמציה, אבל היא לא מכבדה ומאוד קשובה לכל אחד מהקבוצה.

פוארטו מדרין נוסדה ב-28 ביולי 1865 בידי 150 מהגרים וולשים. הם קראו לה על שמה של מדרין, חוותו של סר לאב ג'ונס-פרי, מדינאי ובעל אדמות שהיה מיוזמי ההתיישבות הוולשית בארגנטינה. בתחילה, עיירה קטנה בסמוך בשם Gaiman גאימן בסמוך לנהר צ'ובוט Chubut, עדיין שומרת את המסורת של התושבים הוולשים המקוריים. הם הגיעו למקום שומם ובעבודה קשה הצליחו לבנות מקום יפה ומטופח. נראה אם נספיק לבקר בה.

חשיבותה של העיר פוארטו מדרין עלתה לאחר שב-1886 נחנכה מסילת הברזל שחיברה אותה עם העיר טרלאו (Trelew) והפכה אותה ואת הנמל שלה לשער הכניסה לציבובוט Chubut.

מעמדה של העיר דעך בשנות ה-50 וה-60 של המאה העשרים. בתקופה זו בוטלו פטורים שונים ממכס על יבוא דרך נמלה של העיר וחברות הספנות נטשו אותה. בהמשך נסגר קו הרכבת לטרלאו, וגם תעשיית הטקסטיל ששגשגה בעיר לתקופה קצרה בשנות ה-60 – דעכה עקב הקלות מס. תהליכים אלה גרמו לעזיבתם של תושבים רבים.

בשנות ה-70 השתנתה המגמה, עם הקמתו של מפעל אלומיניום, שהאיץ את התפתחותו של אזור תעשייה חדש בצפון העיר. אפשרויות התעסוקה החדשות הביאו לעיר תושבים חדשים, והעיר גדלה במהירות. במקביל, התבססה פוארטו מדרין כנקודת מוצא לתיירים המבקרים בשמורת הטבע שבחצי האי ואלדס, ולאורך חוף הים שלה הוקמה טיילת.

כלכלת העיר מבוססת על שלושה ענפים עיקריים: ייצור אלומיניום, דיגות ותיירות. מפעל האלומיניום בעיר בשם אלואר Aluar הוא המפעל הגדול בארגנטינה, והוא מעסיק כ-1,700 עובדים. כמו כל מפעל יש תושבים המאמינים שהמפעל גורם להרבה מפגעים, אשר פוגעים בעיקר באוצרות הטבע. משפחת קינטניליה Quintanilla הם בעלי מפעל האלומיניום. על משפחתם נמנים אנשי עסקים מהעשירים בארגנטינה. Aluar היא חברה המייצרת אלומיניום ראשוני וגם מעובד. יש להם כושר ייצור של 35,000 טון בשנה. המפעל גם מספק - לצורך ייצור האלומיניום - 100 אחוז של אנרגיה המספק את כל הצרכים של המפעל.

אנחנו נוסעים לעיר טרלאו Trelew אך בדרך חייבים לעצור לפני פסל הדינוזאור הגדול בעולם שנמצא פה. כולם מצטלמים כאן. קשה להבין עד כמה היצור גדול עד שרואים את האנשים לידו.

בשנת 2012 פועל שעבד בשדות, גילה עצם (הראשונה), אשר בהמשך התברר שזה אחד הממצאים המדהימים ביותר בתחום הפליאונטולוגיה Paleontología. בהמשך בחפירות מאוחרות נמצאו 150 מאובנים השייכים לשרידים של לפחות עוד 6 פריטים מאותו מין של הדינוזאור הענק, הגדול ביותר הידוע עד כה. עם כמות כה גדולה של שרידים התאפשר לשחזר את השלד השלם ולהכיר את אחד מאוכלי העשב הגדולים ביותר בהיסטוריה של כדור הארץ. השם שהוענק לענק:

פטגוטיטן מאיורום Patagotitan mayorum - "הענק מפטגוניה". השם ניתן כהוקרה למשפחת מאיו Mayo, הבעלים של חוות "לה פלציה" Estancia La Flecha שנמצאת כ-260 ק"מ מטרלאו, שם נמצאו המאובנים. אורכו כ-40 מטרים, גובהו 20 מטרים ומשקלו 70 טון. למעט הלווייתן הכחול, זהו בעל החיים הגדול ביותר שאכלס את כדור הארץ (לפי המומחים). המצגת במקום שוקלת יותר מ-15 טון.

העיר טרלאו נקראה על שמו של לויס ג'ונס Lewis Jones. "טרה" בשפה הוולשית היא "עיר". לויס ג'ונס היה אחד ממייסדי ההתיישבות הוולשית בפטגוניה. הוא חיפש מקום התיישבות במקום מתאים, בו יוכלו המהגרים הוולשים להישאר יחד ולשמור שפתם ואורח חייהם. בפגישות הרבות שהיה לו עם השר ג'ירמו ראוסון Guillermo Rawson הוסכם על הקמת העיר. העיר שגשגה לאחר שלויס ג'ונס פעל רבות לבניית מסילת הרכבת שעברה במעלה העמק צ'ובוט Chubut מפאורטו מדרין (הרכבת אינה פועלת כיום).

אורי לא מרגשי טוב, לכן נשאר עם יובלי במלון. ולריה מנסה לחבר אותו להמשך הטיול, אבל לא הצלחנו להגיע למקום בו ניתן להיפגש, איתם - לא נורא, הם ינחו קצת היום באזור המלון. אנחנו בדרך למזח, שם נעלה על ספינת זודיאק להפליג לתצפית על דולפינים, תינוקי דולפינים שרק נולדו, פינגווינים, אריות ים. הגענו למזח השייך לתחנת ראוסון Rawson. מאיה מרגישה רע, מטופלת על ידי ליחי. כדור נגד בחילות לא עזר לה. לפי ולריה, הים רגוע. לא יכולה לחשוב מה היה אם הים היה רועש ורוגש – מבחינתו הפלגה די סוערת, גלים גבוהים ורוח, הספינה די מטלטלת מצד לצד! היה מאד מאד קר!!

לא ראינו בייבי דולפינים והזודיאק ממשיך לאורך ולרוחב האזור בניסיון למצוא עבורנו דולפינים, אבל ללא הצלחה, הטיול נמשך הרבה יותר מהשעתיים שהיה מתוכנן. אבל היה כיף. בדרך חזרה שותים מטה עם סדרון Cedron.

חזרה למלון באהיה נואבה, מנוחה ארוחת ערב ולילה טוב.

יום ג' 15 אפריל 2025 - פוארטו מדרין

יום נפלא, מזג אוויר מצוין, קר אבל אפשר לטייל בחופשיות. אנחנו בדרך למוזיאון הפליאונטולוגי MEF Museo Paleontológico Egidio Feruglio, ממש מוזיאון בלתי צפוי, במקום שנחשב לסוף העולם. המוזיאון מודרני ולא נופל באיכותו ממוזיאונים ידועים בעולם. מאגד ממצאים בעלי ערך מדעי רב. מקום מיוחד לראות ולדעת יותר על הדינוזאורים של פטגוניה.

המוזיאון הקטן מהווה את אחד הדברים המעניינים בטרלאו, במקום מוצג סיפור התפתחות החי והתרבות בעולם, כאשר הדינוזאורים הגדולים ביותר שנמצאו בעולם נמצאו באזור של צ'ובוט, הפרובינציה בה נמצאת העיר טרלאו. ההתרשמות הראשונה היא גודל השלדים אשר עובדי המקום משחזרים. אנו יכולים להתפעל מעבודתם מכיוון ששולחנות העבודה של המדענים שעובדים על השחזור נמצאים במרכז המוזיאון. באזור הכניסה יש תצוגה מרתקת המשווה בין צורת דינוזאורים קטנים עם נוצות לבין ציפורים קדומות. מזל שלא פספסנו את הביקור במקום. חברים שלנו שהיו במקום לפני מספר חודשים סיפרו לנו שהתאכזבו מכיוון שהמקום היה סגור לרגל שיפוצים. באופן מפתיע אכלנו ארוחת צהרים טובה מאוד במסעדה הנמצאת בתוך המוזיאון, אח"כ מסיירים בעיר ונהנים מכל רגע. לי קצת יותר קשה ההליכה אבל עושים הרבה עצירות למנוחה. חוזרים למלון. לילה טוב.

יום ד' 16 אפריל 2025 – נפרדים מפוארטו מדרין

בוקר חופשי, כל אחד מטייל להנאתו. המלון ממוקם במקום מצוין, הוא מאד מיושן אבל מה שמפריע יותר מכל הוא שהחיים בתוך המלון (חדרים, לובי) מוגזם, לא נעים, אז הרבה פעמים בימים האלו כולנו נפגשים בכניסה - מחוץ למלון, חבל. נכנסים לסופר גדול, תמיד אהבתי בכל נסיעה להיכנס למכולת מקומית לראות את המוצרים של המקום, ותמיד יש דברים מעניינים. כמובן שגם קונים תוצרת מקומית שלא תמיד מוצאים בישראל. רק טעם הבית...

בבית מרקחת במקום ראיתי שלט שמשך את תשומת ליבי :
Que el alimento sea tu medicina, no la medicina sea tu alimento-

"תנו לאוכל להיות התרופה שלכם, לא לתרופה להיות המזון שלכם". נכון שזה חכם?
לגמרי במקרה, יוסי רואה מכונית ענתיקה מהדגם שהיה לו בצעירותו, לכן מצלמים אותם ביחד
למזכרת. ומאחורי התחנה המרכזית של העיר פוארטו מדרין נמצא בניין לא מרשים באופן מיוחד :
מוזיאון הרכבת של המקום Juan Meisen Ebene - על שם דמות מאוד מוכרת במקום, הוא
נפטר בשנת 1990. בעל ידי זהב, במקור היה טוחן בתחנת קמח ביישוב, אבל נודע יותר בהיותו
מכונאי אוטוידקט. בבית המלאכה שלו הוא ייצר דברים יוצאי דופן שלא היו קיימים בזמנו
ובסביבתו, ובמקום שמורות הרבה מהמצאות שלו.
קיימת גם תערוכה רטרוספקטיבית, עם תיאור של מקורות הפרנסה (דייג בעיקר) שימושים
ומנהגים של המקום בזמן הקמת המקום.

לצערנו המקום נסגר כחצי שעה לפני שהגענו...
אבל ולנטין ניגש לדלת הצדדית, נדמה לנו שיש משהו במשרד, יוצאת אלינו אישה נחמדה. ולנטין
מסביר לה שזה חצי היום האחרון שלנו במקום, פספסנו את שעות הביקור במקום. כמובן
שהיא נכנעת ומכניסה אותנו. ולנטין משלם כרטיסי כניסה עבור כולם. והפתעת ההפתעות. היא
נמצאת לבד במקום. היא עובדת בחלק האדמיניסטרטיבי של המקום, אבל... ופה ההפתעה
הדולה: היא בתו של מנהל הרכבת והבניין הוא בעצם הבית בו גדלה בצעירותה.

היום המקום משמש כ- מוזיאון היסטורי -
Juan Meisen Ebene המוזיאון ההיסטורי
של פוארטו מדרין בתחנה הישנה של הרכבת
המרכזית של צ'ובוט Chubut. היא עשתה
לנו סיור פרטי, מלא בהסברים מפורטים על
כל חדר והמוצגים שנמצאים בהם, והסבירה
לנו שבעצם כל המוצגים הם תרומות של
תושבי המקום, פריטים אמיתיים שתושבי
המקום השתמשו בהם בזמנו. כך למשל יש
שם רשתות דיג ישנות מאוד, צלצל לציד
לווייתנים, פרימוס וסירי מטבח. בעצם היא
מספרת לנו את ההיסטוריה שלה ושל

משפחתה אשר גדלה במקום, הדבר מוסיף צבע ועומק לסיפורים.

יש אוסף חשוב של חפצים מתקופות שונות של העיר והתפתחותה. פריטים שהיו בשימוש בעבר,
כגון בקבוקים, שטרות, צילומים בשחור לבן, כלי אוכל, סיפונים (של בקבוקים לשתייה מוגזת),
חבורות, שמלות, תחפושות ועוד פריטים מעניינים. היא מאמינה שהמקום שומר על היסטוריית
העיר שהיא כל כך אוהבת. כמובן שהסיפור הכי מרגש היה על "היום שמדרין נשארה בלי לחם":
ב-19 ביוני 1982 הגיעה לנמל המקומי בפוארטו מדרין ספינה אנגלית בשם קנברה, עליה היו 4,136
חיילים ארגנטינאים שחזרו לארצם, לאחר סוף מלחמת פוקלנד (Guerra de las Malvinas).
ב-14 ביוני 1982 נכנעה ארגנטינה וסיימה את המלחמה. חיילים אשר חזרו מהמלחמה היו במצב
פיזי ונפשי ירוד מאוד. בין יתר המחדלים של המלחמה הזאת היה חוסר האספקה של דברים
בסיסיים לחיילים בחזית: אוכל, נשק ועוד. לכן המצב הפיזי של אותם החיילים שחזרו לארגנטינה
היה ירוד מאוד. כל הלחם בחניות העיר אזל בגלל קבלת הפנים החמה והנדיבה שהשכנים העניקו
לחיילים המסכנים, חיילים מותשים מהקרב, מהאספסוף ומהקור. הם הגיעו מותשים מהלחימה,
מלוכלכים אחרי 74 ימי מלחמה ללא סיוע מהמדינה, רעבים, כי לא קיבלו כל אספקה. האספקה
נמכרה בבואנוס איירס בסופרמרקטים לכל אחד, במקום לשלוח אותה לחיילים במלחמה.
המסכנים נשאו את התבוסה על גבם.

התושבים של פוארטו מדרין חילקו לחיילים אוכל וסיפקו להם תמיכה מכל סוג, ככל שיכלו.
אירוע זה מונצח כ-"יום בו נגמר הלחם במדרין", סמל לסולידריות והחיבה של תושבי העיר כלפי
ותיקי המלחמה. בכניסה לעיר יש שני מוצגים ענקיים אשר מזכירים את הימים האלו: אחד נקרא
"החזרה" - קיר צבוע ברוחב שלוש מטר וברוחב של ארבעה מטרים. פיות פתוחים אך לא
דוממים, מבטא את ההבעות, החוויות, הזיכרונות והניסיון של יותר מארבעת אלפים חיילים

ארגנטינאים ביום שובם מהתבוסה. המוצג השני גדול ממדים, נקרא "מדע ברוח" - רואים בו את הגעה של הספינה האנגלית קנברה, שהחזירה את החיילים המותשים, רואים את המזח והנוף שלו, בהם מחכות האימהות... אותם חיילים היו גיבורים בעל כורחם שחזרו למדינה שלא קיבלה אותם יפה.

פה קיבלנו את המשך הסיפור מהצד האישי - של הגברת הנחמדה אשר קיבלה אותנו במוזיאון: אבא שלה, יחד עם כל התושבים, יצא לקבל את החיילים המסכנים ולנסות לעזור ככל האפשר. הוא נקשר במיוחד לשלושה מסכנים. בגלל היותו מנהל התחנה, היו לו הרבה יותר אפשרויות לעזרה. לכן, הצליח להעלות שניים מהם לרכבת בה הם נסעו בחזרה לביתם במרכז ארגנטינה. החייל השלישי, שהיה במקור מצפון המדינה, נראה אבוד ולא מפקס. לכן הוא לקח אותו תחת חסותו והחייל הזה נשאר לגור איתם במשך מספר שבועות, עד שהתאושש מעט. כאשר הוא ביקש לחזור הביתה, מנהל התחנה (חבל שלא רשמתי את שם משפחתם) לא היה שקט ממצבו של החייל, לכן החליט ללוות אותו בנסיעה ברכבת את כל הדרך עד לביתו של החייל בצפון ארגנטינה. פה לא נפרדו חייהם. הבחור שמר על קשר, הזמין אותם לחתונתו ולבן הראשון שנוולד לו קרא על שם מנהל התחנה. הבת שערכה לנו את הסיור במוזיאון סיפרה שהם עדיין שומרים על קשר משפחתי, עד לימים אלה.

אנחנו יוצאים מהמוזיאון בחזרה לרחוב, מלאים בהתרגשות מההפתעה שקיבלנו סיור אישי וכל המידע שסופר לנו היה בעצם ממקור ראשון! מדהים ומרגש! יורד גשם, אבל זה לא מטריד בכלל. חוזרים למלון, מחכה לנו דרך ארוכה. עוד טיסה חזרה לבואנוס איירס. ימים אחרונים של חופש. בשדה התעופה אני רואה את "היעילות" של העובדים: מעלים את המזוודות למטוס אחת אחת, למרות שבצד יש להם עגלה המותאמת למעלית לעבודה יותר יעילה. לך תדע... כולנו נפרדים בעצב מוולריה, מורת דרך, יעילה, מלאה אינפורמציה, דואגת לכולם...

בעקב אנחנו נוחתים בשדה התעופה בבואנוס איירס, צועדים יחד עם כולם לכיוון היציאה אבל, מתברר ששכחו לפתוח לנו את הדלת ללובי של שדה התעופה... דופקים. צועקים. עובר זמן עד שמישהו מהעובדים מבין שיש בעיה ופותח לנו את הדלת...

מחר מוקדם אורי ויובלי חוזרים הביתה, חבל. אבל לא רוצים שיפסיד יותר ימי לימודים. מאד נהנינו איתו, מקווה שגם הוא נהנה איתנו. מספרים לנו שמחכה לנו בבואנוס איירס צפויה סודסטדה "sudestada" - תופעה מטאורולוגית נפוצה באזור ריו דה לה פלטה, היא מתרחשת כשהרוחות מהאוקיינוס האטלנטי נמשכו על ידי אזור של לחץ נמוך במרכז ארגנטינה. מלווה בגשמים עזים, יכול לגרום להצפות במיוחד בריו דה לה פלטה, עם גלים בגובה של עד 6 מטרים.

זה הזכיר לי סיפור ישן על חברת התעופה הארגנטינאית אארוליניאס ארחנטינס Aerolineas Argentinas (אחותי מטי ז"ל הייתה המנהלת של הסניף הישראלי במשך הרבה שנים, עד שסגרו את המשרדים בתל אביב). מסופר על מטוס שלהם שבנחיתה בשדה התעופה הזה (הקטן, המקומי) הוא פספס את סוף המסלול והמשיך כל הדרך, חצה את השדרה היפה ונעצר על יד קיוסק מעבר לכביש, אמרו שהטייס מיהר לקנות סיגריות... האמת מאחורי הסיפור: הטייס היה שיכור כלוט. בסוף היום הארוך הזה הגענו סוף סוף בחזרה לבואנוס איירס. לינה במלון 9 ליולי NH, אותו מלון ראשון אליו הגענו בתחילת הטיול שלנו... מלון מצוין! לילה טוב.

יום ה' 17 אפריל 2025 - בואנוס איירס

מוקדם בבוקר מגיעה הסעה לאסוף את אורי ויובלי מהמלון לשדה התעופה. ולנטין דאג לזה מראש. אתמול בערב אורי קנה לו וליובלי שדרוג למחלקת עסקים. לכן הטיסה הארוכה לארץ תהיה להם יותר נוחה. טוב עשה. נסיעה שלא נגמרת. חבל לנו להיפרד מהם, אבל גם כך, גלשנו מעבר לימים ששקד ביקשה להחזיר אותו כדי שלא יפסיד כל כך הרבה ימי לימודים.

כל העיר צבועה בסיגליות פורחות של Jacaranda. סיגלון חד-עלים. להסתובב בעיר עושה עליז ושמח על הנשמה. לא לשכוח יש ימים של גשם ומיד אחרי זה שמש...

התוכנית היא שהמיניבוס יאסוף אותנו ב-09:30 לסיור בעיר הגדולה: La Boca, San Telmo, Recoleta. הפעם - המדריך החובב: ולנטין.

אבל שינוי בתוכנית. ולנטין מבקש מוולטר - הנהג שיהיה צמוד אלינו כל הימים הנותרים בבואנוס איירס, לקחת אותנו לבית הקברות "לה טבלדה" - la tablada - זהו בית העלמין של היהודים, עצום ממדים.

בבוקר, לפני שעלינו על המיניבוס, התפצלו מאיתנו מאיה וליחי ויוסי וישראלה, הם לא היו מעוניינים

בביקור בבתי הקברות (ליחי לא יכול להיכנס כי הוא כהן).

ולנטין הכין בבית מפה עם מיקום הקבר של סבא שלו. ליטו בורק, בן הדוד של ולן, (אח של נורי מברצלונה, הבן של דודה פופה) מתלווה אלינו. ליטו נראה רע, פחות מוזנח מהפעמים הקודמות שביקרנו כאן, אנחנו מאד אוהבים אותו, אבל הוא נראה רוב הזמן כהומלס... בזמן האחרון בנו, אריק (בשבילנו הוא תמיד יהיה אריקטו), דואג להלביש אותו קצת יותר טוב, עד כמה שליטו מאפשר לו (ליטו עקשן, זה משפחתי...). מחפשים את הקבר של סבא של ולנטין בתוך השורות האין-סופיות לפי המפה שבידי ולנטין.

חס ולח, בתשי ועמיחי כל אחד מחפש בשורה אחרת, מבלבל מאוד המספור במקום. אני בקושי הולכת אבל ממשיכים בחיפוש, אנחנו מתפצלים כדי לייעל את החיפוש. לבסוף עמיחי ובתשי צועקים: **מצאנו!**

כולנו מתקרבים למקום. ולנטין אומר קדיש וכולנו מניחים אבן על הקבר. יש במקום הרבה מצבות מנופצות בהן גנבים הוציאו את מסגרות המתכת. על מצבות רבות חסרים שלטים ממתכת, בהם היו רשומים שמות הנפטרים. גם אצל סבא של ולן חסר השלט הקטן ממתכת שהזמנו בפעם האחרונה שהיינו פה. כואב הלב. ממשיכים לחפש את הקבר של אחותו של ליטו. סיפור טרגי שהשאיר טראומה לכל המשפחה. היא נהרגה בחציית כביש בבואנוס איירס כשהיתה בת 5 בלבד, ולנטין זוכר את יום ההלוויה שלה, ליד הקבר שלה ליטו אומר קדיש. אנחנו מתחילים ללכת בחזרה לכיוון המיניבוס שמחכה לנו ביציאה, הדרך מאוד ארוכה, פתאום מופיעה קלנועית שאמורה לעזור לאנשים להתנייד בתוך בית העלמין הענקי, אני וולנטין עולים ומגיעים למיניבוס. רציתי גם לבקר את הקבר של אנני וסמואל צווייג (ההורים של ראובן הגדול, חורחה וסרחיו) אשר נמצאים ליד הכניסה הראשית של המקום, אבל זה דורש לעשות סיבוב מאוד גדול וולנטין רוצה להספיק להגיע לבית עלמין אחר, שם קבור הסבא השני שלו, אז מוותרים, נוסעים לבית העלמין ליינארס Liniers, התנועה בכביש מאד עמוסה ולוקח לנו הרבה זמן להגיע לשם. בית העלמין הזה הרבה יותר קטן לכן קל יותר להתמצא בו. לפי המפה שוולנטין הביא אנחנו מוצאים את הקבר במהירות, גם פה קידוש והנחת אבן. חוזרים לעיר. תנועה זורמת מאוד לאט. כולנו עייפים ואפילו לא מדברים.

מתקרבים בחזרה לעיר ואנו חולפים על פני אחד מבתי הקפה המיוחדים שיש כאן (יש בעיר הזאת הרבה בתי קפה ומסעדות מיוחדים במינם): בית קפה וקונדיטוריה בשם Confiteria Las Violetas. זהו בר, מסעדה וקונדיטוריה המקום נחנך בשנת 1884, עוצב מחדש בשנות ה-20 של המאה ה-20, דלתות ויטראז' וזכוכית מעוגלת, חלונות ויטראז' ורצפות שיש איטלקי, מקום מיוחד מאד, נבקר פעם הבאה...

ועכשיו הכל מוקדש למחזות הילדות של ולנטין: העיירה מורון Moron - נמצאת 20 ק"מ מערבית למרכז העיר בואנוס איירס - רבתי, ולנטין אומר שנראה כי העיירה גדלה מאד, הוא זוכר את אבנידה ריבאדביה Avenida Rivadavia וגם את הרכבת סרמינטו Sarmiento. בשנת 1960 הוקמה האוניברסיטה הפרטית של מורון, המקום מיושב בעיקר על ידי מהגרים מאיטליה, יש בה גם קהילה יהודית קטנה שהתיישבה כאן.

בין האטרקציות הבולטות ביותר במורון:

הכיכר המרכזית שתוכננה על ידי בנואה - פלאזה ליברטדור סן מרטין; הקתדרלה - מקום מושבו של הבישוף הקתולי של מורון; והמוזיאון הלאומי לאווירונאוטיקה Museo Nacional de Aeronáutica של חיל האוויר הארגנטינאי. דפורטיבו מורון, קבוצת הכדורגל המקומית של ההתאחדות, הוקמה ב-1947. מחוז מורון הוקם רשמית בשנת 1870. מחוז מורון היה אתר קרב קאסרוס Caceros ב-3 בפברואר 1852, בו הודח השליט הצבאי הארגנטינאי חואן מנואל דה רוסאס Juan Manuel de Rosas, בין השנים 1930 ל-1943 נודעו העיר והמחוז בשם "ששה בספטמבר" לכבוד מרד צבאי שהתרחש ב-6 בספטמבר 1930.

העצירה הראשונה: כיכר העיר, בה ולנטין מסביר על מחוזות ילדותו. הכיכר קרובה לבית הספר בו הוא למד, בתור ילד הכל היה נראה לו גדול הרבה יותר. אח"כ אנחנו נוסעים לבית הספר היסודי בו הוא למד, הבניין באמת נראה קטן מאד, הכל סגור, יום חג פה. ולנטין מנסה לחשב את המרחק מבי"ס הזה עד לבית בו היו גרים (היה הולך ברגל כמובן), בשנים הראשונות שגרו במורון, גרו ביחד עם סבא וסבתא שלו, אשר בחזית הבית שלהם הייתה חנות קטנה של דברי סדקית. כאשר היה הולך ברגל מביה"ס הביתה, היה עוצר לפעמים בבית של דודה פאני ודוד מרקוס, מקבל תפוח עץ חמוץ להמשך הדרך... אולי בגלל זה בתשי כל כך אוהבת לאכול תפוחים? אנחנו נוסעים מביה"ס ועוברים בכל השכונה, ולנטין מצליח לאתר את בית המגורים אליו עברו אחרי שעזבו את בית סבא וסבתא שלו, כולנו מצטלמים למזכרת בכניסה לבית. ולנטין לא רצה שנצלצל לבקש לראות את פנים הבית, לא נעים... הכל נוסטלגיה.

מתהלכים ברחובות השכונה וולנטין מעלה זיכרונות, כמו הסיפור על חברו הטוב איתו נהג להסתובב באופניים לכל מקום. יום אחד הוא פגש - כרגיל - את חברו הטוב בקרן הרחובות והחבר מאוד התרגש וסיפר לו שסבא שלו התאבד בתלייה בחניית הבית והוא עדיין נמצא שם... הוא שאל את ולנטין (בתמימות של ילדים בני 9 בערך) - רוצה לבוא לראות!! ולנטין וויתר על המחזה ולא הסכים ללכת לראות. כל פינה מעירה הרבה זכרונות... חבל שלא נספיק גם לראות את מחוזות ילדותו. עמיחי ובתשי מבקשים אבל הזמן קצר. חבל, פעם אחרת.

בחזרה לעיר, אני מנסה לצלצל לקבוצה שהתפצלה מאיתנו כדי שניפגש לארוחת צהריים ביחד, אבל הם כבר אכלו. אנחנו מוצאים מסעדה מצוינת (איך לא? אין כזה דבר מסעדה לא טובה פה),

נהנים יחד עם ליטו מארוחת הצהריים ואח"כ מנוחה קלה במלון. העיר תוססת ונחמד לחזור למלון.

נפגשים שוב כולנו ביחד בערב, מאיה מצחיקה אותנו כי בכל פעם שהמעלית מכריזה: Planta baja (קומה תחתונה) מאיה מוסיפה: Baja el Garbia במבטא ארגנטינאי כאילו זה היישוב הערבי בארץ באקה אל גרבייה....

מאיה וליחי מחליטים לטייל בעיר לבדר, בחיפוש אחרי טוסט האבוקדו, אותו כולנו למדנו לאהוב וגם אנחנו מוצאים את עצמנו מחפשים בכל הזדמנות את טוסט האבוקדו... ישראלה ויוסי נוסעים לקניות. עמיחי ובתשי מתכוונים לפגוש את אד, הבן דוד מארה"ב (לגמרי במקרה הוא נמצא כאן עם קבוצת סטודנטים אמריקאים שהוא מלווה).

אנחנו נוסעים למסעדת גרין Guerrin (הפיצרייה בה אכלנו בערב הראשון) לפגוש את ג'ורג', אנדריאה אשתו והבת שלהם פרנדה - חברים ותיקים שלנו. מזמן לא פגשנו אותם וחבל להם שלא נוכל להתארח אצלם בבית, אבל אין לנו מספיק זמן. פעם הבאה. יורד גשם, הרבה גשם... בסוף לא הסתדר לאד להיפגש עם הילדים, אז 4 "הילדים" (מאיה, ליחי, בתשי ועמיחי) עשו ערב עצמאי לצעירים, הלכו למסעדה אחרת, בדרך נרטבו עד לעצמות עד שעמיחי קנה מטריות, אכלו טוב וחזרו רטובים! לילה טוב.

יום ו' 18 אפריל 2025 - בואנוס איירס

יום חופשי - קניות אחרונות? מסעדת גורמה? מה פתאום! רוצים עוד לטייל בעיר הנפלאה הזאת. הולכים ברגל לראות את בית הכנסת הגדול **ליברטאד Libertad** - טמפלו ליברטד הוא בית הכנסת הראשון על אדמת ארגנטינה. בית הכנסת ממוקם בבואנוס איירס ברחוב 'ליברטד', ליד תיאטרון קולון המפורסם.

בית הכנסת הוכרז בשנת 2000 כנכס תרבות לאומי ובמסגרתו פועל מוזיאון. הוא גם המקום של כל המוסדות של הקהילה היהודית של ארגנטינה.

למרות שיהודים הורשו להתיישב בארגנטינה כבר מאמצע המאה ה-19 (זוכרים שעשיתי עבודה על הברון הירש, עבור הספרייה של האוניברסיטה בירושלים על ההתיישבות בראשונה בארגנטינה?) ולמרות שכבר ב-1863 הוכרזה קהילה יהודית רשמית בארגנטינה, רק ב-1879 נוצרו התנאים לאפשר את היוזמה להקים בית כנסת בבואנוס איירס. אחרי שהברון הירש הבטיח תרומה ב-1889, אפשר היה לרכוש את חלקת האדמה עליה תוכנן להקים את בית הכנסת ואבן הפינה שלו הונחה ב-1897. בניית המבנה ארכה 35 שנים, והוא נחנך ב-1932. את הפרויקט הובילו המהנדסים אלחנדרו אנקין ואאוחניו גנטר. סגנון המבנה הושפע מבתי הכנסת הגרמניים של אמצע המאה ה-19, במבנה יכולים להיכנס עד 700 אנשים.

זהו בית הכנסת בו משפחתו של ולנטין ביקרה בחגים והילדים (ראובן, סרחיו, חורחה...) חגגו שם בר מצווה. המשפחה שלי (בילדותי) ביקרה בחגים בבית כנסת אחר שנקרא "פסו" שהיה קרוב ביותר לבית בו גרנו, לא הספקנו לבקר שם.

למרבה הצער, כאשר הגענו מצאנו שבית הכנסת סגור, כי היום זה יום חג לאומי. זו פעם השנייה שלנו שמגיעים לכאן ולא נין להיכנס ולבקר בו מבפנים. לפני הבניין המפואר פארק רחב ידיים. מולו נמצא עץ מיוחד במינו - אומבו-Ombu.

קוריוז בוטני מדרום אמריקה שנראה לעתים רחוקות מאוד במשתלות. עץ צל מפואר זה, הידוע גם בשם עץ המטריה הארגנטינאי, גדל במהירות ומהווה מאפיין של ממש בכל גינה. הוא מתאפיין בקליפה חיצונית וצורה של קיבת פיל בשכיבה, שממנה צומחים גבעולים רבים לאורך מטרים מדי שנה. הוא מייצר שרשרת יפהפייה של פרחים לבנים דמויי תחרה, עמיד לבצורת.

מול בית הכנסת מצאנו חנות קטנה ומעניינת, בה כל העובדים סינייים ורוב הסחורה גם... כמובן שאנחנו נכנסים וקונים שטויות ומזכרות, זה כל כך נחמד... ממשיכים לטייל. מזג אוויר נפלא, זוכרים שאתמול גשם שוטף? ובכן זו ארגנטינה.

היום ניפגש שוב עם משפחת צווייג, אני מרגישה רע אבל ההתרגשות של לפגוש את כולם משכיחה ממני קצת את המכאובים שלי. היה מפגש מאוד מרגש, עברו הרבה שנים מאז שנפגשנו כולנו ביחד. את בתשי הם מכירים מטויל קודם שלה בארגנטינה לפני 9 שנים וגם כמובן מביקורים שלהם בארץ, שאר החבורה חדשה למשפחה. בטי וסרחיו, חורחה, ליטו, מאיה וליחי, בתשי, עמיחי ואנחנו כמובן ולנטין ושרי. כולנו יושבים ביחד במסעדה נחמדה סביב, שולחן גדול מאד בכיכר מול האובליסק, זו מסעדה שמאיה וליחי מצאו יום קודם לכן כשטיילו לבד, אתמול היו כאן בכיכר רקדני טנגו, היום אין (יום חג לאומי, כבר אמרנו?). עדיין כל כך כיף לנו ביחד שהשעות עוברות ואנו לא שמים לב, כבר ערב. נפגשנו ב-12 בצהריים! (יוסי וישראל חזרו למלון לפני המפגש. ישראלה רצתה לטייל עוד בעיר). כמובן שהמפגש מלא בזכרונות ילדות של כולם, מזכירים גם את ההורים ז"ל של סרחיו, חורחה, וראובן הגדול: אנני וסמואל צווייג. אני מאד אהבתי את אנני ויש לי זיכרונות מאוד מתוקים מהמפגשים הרבים איתם לאורך השנים, גם כאן

בבואנוס איירס וגם כשהם היו מגיעים פעמיים בשנה לארץ (היתה להם דירה ברח' דיזנגוף בתל אביב, בה היו מארחים אותנו, היו באופן קבוע נוסעים לים המלח ומבלים שם שבועות).

אין ברירה, צריך להיפרד... כרגיל הפרידה קשה, וכולם מתחבקים ומתנשקים עם כולם, לכן עמיחי מציע: כל משפחה היינס תעמוד בשורה אופקית מול השורה של המשפחה המקומית הצווייגים וכך - כפי שקורה במשחקי כדורגל - כל אחד ינשק את הבן אדם אשר מולו וכך ניפרד עד למפגש הבא... נפרדים בצחוקים גדולים.

בתאונה שורה צ'ילונה מי'אין:
ליטו בורק, שרי, בתשי, בטי צווייג
שורה אטמה, מי'אין: מאיה, סרחיו צווייג,
ולן, חורחה צווייג ואמיחי.

מנוחה קלה במלון ויוצאים כולם ביחד לארוחת ערב אחרונה בעיר האהובה, אלינו מצטרף החבר הוותיק הקטור (זה שפגש אותנו ביום הראשון לטיול). הגענו למסעדה מצוינת (איך לא?) במרחק הליכה מהמלון. היחיד שלא היה מרוצה מהמנה שקיבל היה יוסי: פרוסות עבות של נקניק חזיר.

למרות שהצעתי לבקש שיחליפו לו, הוא סירב. נראה לי שכולנו אכלנו יותר מדי בטיול הזה. ערב נעים, חוזרים לאט לאט למלון, לילה אחרון לטיול הנחדר הזה. עד לפעם הבאה!!!!

יום שבת 19 אפריל 2025 - השיבה מבואנוס איירס

ארוחת בוקר. נפרדים ממאיה וליחי שנשארים שבוע נוסף (בואנוס איירס, עוברים בעוד מס' ימים לאורוגוואי במעבורת, אתמול בארוחת ערב קיבלו כל מיני טיפים מהחבר הקטור, כי הוא מכיר טוב את אורוגוואי, נוסע לשם הרבה).

אנחנו נוסעים לשדה התעופה, בדרך נהנים שוב מהעיר היפיפייה הזו. אתגעגע, בלי ספק, אבל רק בשביל לבקר בה... (לא הייתי גרה בה).

נפרדים מוולטר, הנהג הנאמן שלנו. מכיוון שוולנטין, אני ובתשי נוסעים במחלקת עסקים אין לנו שום דחיפות, אז מלווים את עמיחי לעשות את הצ'ק-אין ופה הפתעה נעימה: נשארו מקומות במחלקת העסקים ומציעים לו לקנות, עמיחי מסכים וקונה - טוב מאד שיטוס בנוחות ובכיף! בינתיים ולנטין רץ לתור בו מחכים יוסי וישראלה ושואל אם גם הם ירצו לשדרג ל-ביזנס, זו באמת טיסה ארוכה ומייגעת. גם הם מחליטים לשדרג, כך שאנחנו תופסים חלק גדול ממחלקת עסקים.

ברגע האחרון פה, אני קוראת בעיתון המקומי את הידיעה על כך שנשיא ארגנטינה החדש מילי Javier Milei מורה לפרסם את כל הידיעות על הדרך בה נמלטו הנאצים מגרמניה לתוך ארגנטינה לאחר מלחמת העולם השנייה. היו סיפורים רבים במשך הרבה שנים על כך שארגנטינה הייתה אחת המדינות בעולם, אליה הגיעו נאצים מגרמניה. היה להם נוח להסתתר כאן, במדינה הענקית הזו ולהתחמק מתפיסתם ומהעמדתם לדין עקב פשעי הנאציזם. הארכיון הועמד לרשות הציבור לבקשת מרכז שמעון ויזנטל, מרכז שהוקם על שם צייד הנאצים המפורסם המנוח. האוסף ישפוך אור על מימון נתיבי הבריחה של הנאצים, שאלפים מהם נמלטו לדרום אמריקה דרך מה שנקרא "קווי החולדות" לאחר המלחמה. המסמכים שפורסמו כוללים עסקאות בנקאיות ופיננסיות המראות כיצד הנאצים הצליחו להתיישב בארגנטינה. בין הבכירים הידועים לשמצה המוזכרים בתיעוד הנרחב של ארגנטינה נמנים אדולף אייכמן (אדריכל השואה שנלכד על ידי המוסד בשנת 1960 ולאחר מכן נשפט והוצא להורג בישראל) ויוזף מנגלה, הרופא הנאצי שכונה "מלאך המוות".

יום א' 20 אפריל 2025 - נחיתה בארץ הקודש

זהו, נגמר הטיול הזה, חוזרים לארץ עייפים אך מרוצים, עם רצון חזק לתכנן כבר את הטיול הבא! אני מרשה לעצמי לתרגם מאמר שמצאתי ומראה קצת מהסממנים של המדינה הגדולה, ארגנטינה. לא יודעת מי כתב אותו:

האם אתה מכיר את המדינה שלי?

איך אני יכול להגיד לך? אלו שיודעים אומרים שזה בעולם השלישי ומצטטים את איזבל איינדה, שאמרה: אף אחד לא יוכל להגיד לי מהו העולם השני!!!

זוהי מדינה שבה יש יותר מתקני ברביקיו מתושבים. אשר מתקיים בה הקרנבל הארוך ביותר בעולם. המדינה שבה מבחינה מעשית, לפחות בילדותי, תפריט המשפחה השבועי דבק בסדר גסטרונומי קפדני: ביום שני, תבשיל אשר כלל את כל השאריות של יום ראשון, ואיזה טעם היה לתבשיל, אלוהי...ביום שלישי: קציצות ירקות ושאריות של התבשיל של אתמול, מה זה טעים!!! רביעי וחמישי פסטה, פעם עם רוטב עגבניות ופעם עם רוטב לבן, עם הרבה גבינה מגורדת מעל...יום שישי - פסטל דה קרנה Pastel de carne תבשיל של פירה תפוחי אדמה, בשר ורוטב לבן מעל. מה זה טעים!!! שבת שניצלים עם פירה (עכשיו הסוד מתגלה למה אני כל כך אוהבת שניצל, זה מחזיר אותי לילדות) ובימי ראשון מוקדם בבוקר, ריחפו באוויר צלילים של טיגון בצל, ניחוח עגבניות טריות והרוטב לרביולי, ניוקי או אטריות תוצרת בית. אחחח... כמה נוסטלגיה... (זה מסביר למה אני כל כך אוהבת לארח ולמה כל אירוח כולל ארוחה מלאה, חובה!)

פותחים את הארוחות של הזקנים ומה יש בהם: סט המגבות שנקנו בלי צורך ספציפי ועכשיו מונחים גבוה על ארון עם סימני חלודה גלויים, אבל, כמו שהנשים אומרות, "זה יהיה כשבני יתחתן... או לנכדים שלי".

ארץ העוגיות הטריות - חמות עדיין מהאפייה, עם חמאה ועם חלב וריבת אפרסקים ביתית, שהוכנה עם האפרסקים שלא כדאי לשמור עד מחר... עוגיות עם ריבת חלב, פלאן עם ריבת חלב Tortas fritas, Flan con dulce de leche עוגות מטוגנות בימים גשומים, קרואסונים, כריכים עם

שניצלים בין שתי פרוסות לחם ועם הגבינה השוויצרית שהעוזרת הייתה בוחרת בקפידה לפי גודל החורים.

ארץ הפיצה והפאינה Fainá ("פאינה" מתייחס בדרך כלל ללחם שטוח מקמח חומוס הפופולרי בארגנטינה ובאורוגוואי. זהו פנקייק דק העשוי מקמח חומוס, מים, שמן זית, מלח ופלפל. זוהי מנה רב-תכליתית, שנהנים ממנה כמנה ראשונה, כתוספת או אפילו כתוספת לפיצה).

נולדתי במדינה הזאת, לא היתה טלוויזיה ולא היה אינטרנט.

החדשות היו רחוקות, הן הגיעו ברדיו: אם אירוע חשוב התרחש ביום שלישי, הוא הגיע אלינו רק ביום חמישי. מעמד הפועלים חווה פריחה עם מפעלי אריזת בשר שמכרו את כל תוצרתם למדינות אירופה, ומעמד הביניים חי חיי נוחות, עבודה אחת הספיקה והיא סיפקה פרנסה טובה.

איזו מדינה, המדינה שלי של אותן שנים! בלי מלחמות, בלי רעידות אדמה, מדינה של חינוך חובה וחינוך חילוני...

אנחנו העם אשר יודע להוסיף ימי חופש לחגים. בארץ הזאת כדאי שיהיה לנו לוח שנה מיוחד מאפריל עד נובמבר, כי בדצמבר כולם כבר חושבים על החגים ואחר כך, כבר חם ואז, נוסעים עם כל המשפחה לחוף הים למספר שבועות או חודשים ואחר כך, הקרנבל ואחר כך צריכים לנוח, לא?

החיים במאה ה-21 היו הפנטזיה שראינו בסרטי מדע בדיוני בקולנוע או קראנו בספרים, היום היא כאן...

יש לנו ביטויים מיוחדים שקשה לתרגם, אמרות כנף כל כך מקומיות... אנסה:

El domingo se casa Peringo - ביום ראשון מתחתן פרינגו (לא אומר כלום).

Por si las moscas - בגלל הזבובים (על כל מקרה).

Agarrate Catalina - תתפסי קטלינה (תיזהרי).

Papita pa'l loro - פירה לתוכי (כל כך ברור שלא צריך הסבר).

Va cayendo gente al baile - באים עוד אנשים למסיבה (ברור, לא?).

La chancha y los veinte reales - החזירה ועוד 20 פסוס (מבקשים מחיר יקר מדי).

Chocolate por la noticia - שוקולד עבור הידיעה (היה כל כך ברור לפני שבאת עם אותה ידיעה).

éramos pocos y parió la abuela - היינו מעטים ואז הסבתא ילדה תינוק (אחת האמרות שאני נוהגת להשתמש בה הרבה, המשמעות היא - יותר מדי אנשים...).

A otra cosa mariposa - לנושא הבא, פרפר (תמשיך לנושא הבא).

ועוד כל כך הרבה... על כל זה ועל דברים רבים אחרים... זו הסיבה שאני כל כך אוהב את המדינה הזאת. עם דמעת הנוסטלגיה.

אני מרשה לעצמי לסכם כך: נולדתי במדינה הזאת... אבל היום, כל כך הרבה שנים אחרי זה, אחרי כמעט 60 שנה שאני ישראלית ומחוץ למדינה הנפלאה הזאת, אני עדיין רואה את ארגנטינה כמדינה גדולה ומאחלת לה עתיד טוב יותר, מקווה שאוכל להמשיך לבקר בה.

סיפור אבוקדו ממשמרות

מכיוון שכל הטיול חיפשנו טוסט אבוקדו ליחי לימד אותנו לאהוב הזכיר לי סיפור. לכן הוסיף את סיפור האבוקדו בקיבוץ משמרות. אז כך:

אני בארץ רק כשלושה שבועות, בת 16 וחצי. קיבוץ משמרות איפשר לי לסיים את לימודי התיכון שלי, כשהגעתי לארץ סופחתי לכיתה, מאוד קטנה של ילדי הקיבוץ. אגב, אני בקשר עם כולם עד היום, כמובן פרט לאלו שלא איתנו יותר.

אנחנו בכיתה (יא) דופקים בדלת. נכנס בחור צעיר. מציג את עצמו כנציג משרד החקלאות. מסביר שהקיבוץ נבחר, ביחד עם מספר קיבוצים אחרים, לפיילוט גידול אבוקדו. פרי חדש באיזור. הוא זקוק לימים הקרובים למתנדב בשעות המאוד מוקדמות של הבוקר על מנת שישקה את השתילים

הטריים שהם שתלו באותו היום. מכיון שאף פעם לא הייתי לי בעיה לקום מוקדם התנדבתי למשימה. למחרת הבוקר, בשעה 4.30 דופקים בדלת החדר שלי. הבחור מחכה לי. בחוץ jeep באותם הימים דבר מאוד ללא רגיל. רק לצבא היו כאלו... נוסעים ונוסעים, לי נראה המון זמן ורחוק מאוד. תחשבו רק הגעתי והכל חדש... רק אחר כך נודע לי שלא כך הדבר. מגיעים לשטח, הבחור אינו מכבה את המנוע. מראה לי שתי שורות של שתילי אבוקדו, קטנים. לידם טרקטור. מורה לי : את נכנסת בין השורות , משני צידי הטרקטור יש לך צינור, את משקה כל עץ ובסוף השורה מסתובבת ומשקה את שתי השורות הנוספות... ונוסע... אני המומה. לא עלה בדעתי לשאול אם אני יודעת להפעיל את הטרקטור... מתחילה לבכות . אבל שרי, כמו שרי, מהר מאוד מתאוששת , עולה לטרקטור ומנסה כל כפתור. ופתאום הטרקטור מתעוררת לחיים וכך כיסחתי שתי שורות של שתילי אבוקדו הטריים עד שהצלחתי לעצור אותו... הבחור חוזר כשעתיים אחר כך ומרחוק כבר ראה את האסון. ורק אז נזכר לשאול שאלה פשוטה: את יודעת לנהוג? כמובן שבתור ילדה עירונית מ"בית טוב" בגיל כזה בארגנטינה לא חושבים ללמד את הילדים לנהוג...אומר לי: אל תדאגי, מחר אביא שתילים חדשים וכך הסיפור נקבר לעולם ועד...

ביקשתי מכולם לכתוב רשמים ומסקנות על הטיול המשפחתי המיוחד מאוד.

לא לשכוח, זאת מאיה אשר ביקשה כבר הרבה זמן לטייל ביחד כמשפחה למחוזות הילדות שלנו. הראשונה לענות הייתה בת-שבע המיוחדת במינה.

בתשי כותבת

הטיול הזה היה בשבילי יותר ממדהים! ה'ביחד' של (כמעט) כולנו היה בשבילי הדבר הכי כיף, גם כמובן הנופים והמקומות והאנשים המדהימים שראינו היה מושלם, אבל הצירוף של ה'ביחד' שלנו לכל זה העצים את כל החוויה שלי 💖

לצד זה, תמיד ידעתי שעמיחי ואורי הם אנשים ממש מצחיקים (וגם יובל ואבא) אבל כשהם 'ביחד' 24/7 - זה משהו אחר ☺

צחקנו כל כך הרבה, אכלנו אוכל מצוין כל הזמן ויותר מידי ☺ ניסינו טעמים חדשים כמו פלאן עם קטשופ (יובל...), פגשנו מדריכי טיולים נפלאים, חלק צחקו מעצמם כל הזמן (איך קראו לו, זה ב-מרטין דה לוס אנדס?), חלק נכנסו לנו ללב (ולריה באי הפינגווינים), חלק היו פשוט נחמדים ממש (וולטר).

הכל היה מתוקתק כהלכה, בהתאם לתכניות של אבא-סבא, הייתי רגועה ושלווה, התנתקתי מ-ה-כ-ל וזה עשה לי טוב 💖💖

מחכה לטיול הבא בקוצר רוח, בקרוב אמן, בתקווה שאלון, שקד, ענת, אוהד, גיל, דניאל ומעיין יבואו גם הם, כי זו "חוויה ממש, ממליצה לך" (נסרין) חלוקת החדרים היתה גם עניין טוב, אמא ואני חלקנו חדר כל הטיול וזה היה מיוחד במינו בשבילי, אמא היא (לצד אבא כמובן) דבר עיקרי וחשוב בחיים שלי, הקשר שלנו צמוד צמוד, אבל אף פעם לא היינו ככה צמודות 💖 הצלחנו להסתדר מצוין כל הזמן) פרט ל 5-שעות בהגעה לבארילוצ'ה, אבל זה עבר מהר 💖 היינו שם אחת לצד השנייה - היה לי כיף כל כך איתך אמא אהובה שלי והיה לי קשה לחזור הביתה לישון לבד ☺

מאיושקה שלי וליחי - כל כך מצחיקים, קשובים לזולת, אדיבים ואוהבים. ליחי - עם הכובע הנצחי שבזכותו זיהינו איפה אתם כשהקבוצה התפצלה ☺ כמה כיף היה לי הרבה בזכות ה'ביחד' הזה גם איתכם, לצד הגעגועים לאלון שנשאר בבית (והבטיח שבפעם הבאה הוא יבוא) - הנוכחות

שלכם היתה מבורכת, אתם החבר'ה הצעירים המאאגניבים בחבורה (איזו זקנה יצאתי, אה?) מאיוש תמיד קולטת אותי וגם אני אותה, אהובתי הקטנה. ביום שנסענו חזרה לארץ מאיוש וליחי נשארנו לשבוע נוסף באורוגואיי והפרידה מהם היתה קשה כמעט כמו סרט טורקי, אך כמובן שאחרי שבוע נפגשנו שוב בארץ💖

לא נשכח את יוסי וישראלה - עוד כשהיינו בשלב התכנונים בארץ, מאיה עבדה על ליחי ואמרה לו שהיא לא יוצאת מהארץ בלי הרופא הצמוד שלה, יוסי...

אבל יוסי הוא לא סתם רופא, יוסי הוא קודם כל חבר כל כך טוב של אבא ואמא הרבה שנים, הם טיילו המון ביחד בעולם.

יוסי כמובן חבר נהדר, סבלני, אדיב ומאד שקט, אך קולט את כ-ל מה שקורה מסביב. את ישראלה הכרנו מעט לפני הטיול וגם תוך כדי הטיול, ישראלה בעצם זו שהצליחה להצחיק את יובל (שהצחוק שלו נשמע כמו 'חי חי חי חי') למשל באחת מנסיעות האוטובוס הארוכות יובלי השתעמם, אז היא אמרה לו להגיד את כל ימי השבוע אך להחליף את האות ש' ב-פ', תחשבו מה קורה כשמגיעים ליום שישי... חי חי חי חי... יובל נכנס חזק לקטע והוא לא הפסיק להגיד ברצף את ימי השבוע באופן הזה ☹️ ובכל פעם שהגיע ליום שישי נשמעו צחקוקים רמים בכל האוטובוס... אז כל הכבוד לישראלה!

אבא שלי האהוב מאד, עבד קשה על תכנון הטיול הזה, כמעט שנה שלמה, מיילים וטלפונים וכתבת תכניות, הוא עבד ללא הרף בבדיקת אישורים מכל יעד, איסוף כספים ותשלומים, הוא היה ה-JEFE של כולנו.

בזכותו הייתי בטוחה שהכל יסתדר מצוין (כך היה בדיוק) למרות שזה לא פשוט להיות אחראי על קבוצה מגוונת של 10 אנשים, כל אחד עם הרצונות שלו, אבא הצליח בגדול! חוץ מזה הוא גם הצליח להביא את כולם לארוחות בוקר מוקדםססס מאד כדי שנעמוד בלוי'ז וזה הישג ענקי! באחת מארוחות הבוקר מאיה מלמלה לעצמה בעיניים חצי עצומות שהיא כבר מחכה לחופש... שאלתי אותה: 'ומה אנחנו עושים כאן עכשיו, זה כבר חופש, לא?', אז היא ענתה: 'עכשיו זה טיול, בשבוע שנישאר באורוגואיי בסוף, זה יהיה החופש שלנו...' אז אבא יצר לנו טיול משפחתי, עמוס ומגוון ומאד מהנה, טיול מיוחד גם בזכות הביקורים באתרי הילדות של אבא שזה היה ממש מרגש!

בטיול הבא נעשה את אתרי הילדות של אמא (כולל החווה של סבא שלה במרחק של 6 שעות נסיעה מבואנוס איירס, בבקשה. 😊)

אורי כותב:

כמה חיכינו לטיול הזה!! ובאמת היה נהדר. ארץ גדולה עם אנשים נפלאים ואוכל מעולה. נופים מהחלומות. אבל הכי חשוב - המשפחה והקבוצה הנפלאה. כיף לטייל בנופי הילדות של סבא וסבתא כשעל כל מקום יש סיפורים מעניינים ועומק היסטורי. עם תכנון מצוין של ההורים וביצוע של אבא ולן בתפקיד מפקד הקבוצה + גזבר ושר האוצר. כיף לגלות צחוקים משותפים שיישאר שנים קדימה. ולא נשכח את סבא וסבתא רוקדים טנגו בחוות סנטה סוסנה!

מחכים לטיול הבא!!!!

אגב, החיים שלי מתנהלים לפי לימוד ספרדית ב- דואולינגו והיום פתאום קיבלתי התראה על 225 ימים רצופים של לימוד. ואז נזכרתי שהיום שבו קיבלתי התראה על יום ה- 200 החגיגי היה רק לפני 25 ימים, כשהיינו עוד בארגנטינה! זה נראה כמו לפני שנה... מחכים לפעם הבאה!

ויובלי כתב:

הדברים שהכי נהניתי מהם בטיול: אהבתי מאוד את ברילוצ'ה וסן מרטין דה לוס אנדס ואת המדריך המצחיק מאוד שהיה לנו שם. אהבתי במיוחד את זה שהלכנו כמעט כל יום למסעדות טובות מאוד ואספר עוד ביום שישי הקרוב בכינוס המשפחתי... (לא הייתה תוספת מיובלי, אבל מאוד נהנינו מחברתו)

עמיחי כותב

החויות שלי מהטיול לארגנטינה:

פעם ראשונה שלי בארגנטינה, התרגשתי לראות את שכונת הילדות של אמא בבואנוס-איירס ולשמוע סיפורי ילדות על החברות הילדה ומרים. ביום אחר התרגשתי גם מסיפורי הילדות של אבא כשטיילנו במורון. ראיתי ארץ יפה, מגוונת ומלאת שפע. אהבתי את הביקור בחווה עם היין האדום, האמפנדס והופעת הריקודים אחרי האוכל. ראיתי אנשים חייכניים שהולכים לאט ברחובות והרגשתי שונה כל כך מהיום-יום בישראל. היה כיף ללכת עם בתשי, שנינו יחד תחת מטריה אחת בעיר הגדולה. יובל הצחיק אותי מאוד במהלך הטיול, היה כיף!

דר' יוסי אופיר כותב

זה היה הטיול הרביעי שלי לארגנטינה עם שרי וולן אלא שהפעם הם הזמינו אותי להצטרף לטיול משפחתי ושמחתי לראות משפחה שבמילה אחת אגדיר אותה – נהדרת, ואפרט בקיצור: חכמים, שמחים, עם חוש הומור משובח, שמסתדרים נפלא אחד עם השני, שיודעים להנות וגורמים הנאה לכולם ואני מוכרח לציין לחוד את הנער הבוגר והחמוד שאני צופה לו גדולות. למרות שאני לא מהמשפחה, ישראלה ואני הרגשנו חלק ממנה בטיול הנפלא שתמיד אזכור ובמיוחד את הטיול הימי ואת הפינגווינים, הסיור בחווה, הביקור בלשכת הבונים, בפיצריה, בתיאטרון, בלה בוקה, בכנסיית פלאזה דה מאיו, במפלי האיגואסו ובברילוצ'ה. תודה רבה על טיול נפלא שלא יישכח.

ישראלה כתבה

מצטרפת לכל מה שיוסי כתב ואוסיף שארגנטינה הפתיעה אותי בגדול, כמו המדריך המשפחתי ולן שעשה עבודה מצוינת! במיוחד עשו עלי רושם מפלי איגואסו בצד הברזילאי, נהניתי מאד מאד ב-El Ateneo, עם הפינגווינים הכל כך אנושיים, וההפתעה הגדולה היתה אוסף הבובות הענק של בטי. תודה רבה על טיול מהנה וייחודי.

ולנטין כתב

טיול משפחתי בארגנטינה, אפריל 2025

הטיול הפעם היה מיוחד, כי השתתפו 3 ילדינו (עמיחי, בת-שבע ואוריאל) + 2 נכדים (מאיה ויובלי). הטיול הוגדר כמשפחתי, בתוספת יוסי (משפחה ממש) + ישראלה, החברה של יוסי, וליחי, החבר של מאיה (שניהם: משפחה "חדשה"). שרי ואני היינו המארגנים "בוגרי החבורה". בזמן התכנון הרגשתי אחריות מיוחדת. רציתי לוודא שהכל יתפקד חלק, שלא יהיו חשיפות לתקלות. הסוכן, ארי קנטרביץ, היה שותף מצוין לתכנון, ו-וולטר, הנהג של המיניבוס בבואנוס איירס שיתף פעולה והיה אמין.

למזלנו, הכל באמת היה מצוין, ללא תקלות, חוץ מהמלון בברילוצ'ה, שבהתחלה לא היו בו מים חמים. אבל המלון - בעצם כל המלונות - היו ממוקמים היטב, דבר שאפשר לנו להסתובב רגלית באזורים מרכזיים ויפים.

הקבוצה כללה 10 משתתפים במצב רוח חגיגי. מאיה וליחי הפגינו עצמאות. מדי פעם בחרו ללכת לבד לאתרים שונים ובסוף הוסיפו עוד שבוע כדי לבקר באורוגוואי השכנה.

הדוד עמיחי ויובלי גילו לעצמם נושאי שיחה מרתקים ומשותפים ולא הפסיקו להסתודד ולצחוק. אורי נהנה מכל רגע. בתשי התחילה להנות ביום השני לאחר שנרגעה מהטיסות הארוכות.

יוסי וישראל חייכו בהנאה מהאתרים ההיסטוריים, האווירה החיובית ומהאזורים היפייים שהגענו אליהם. יוסי נהנה מהמקומות שכבר הכיר במסעות הקודמים וגם מהחדשים, כמו למשל Peninsula VALDEZ ו-Teatro COLON.

ישראל אהבה במיוחד את האוכל הקרניבורי וגם הפיצות מלאות הגבינה והמוצרלה. בשבילה הכל היה חדש ומפתיע.

שרי ואני נהנינו במיוחד מכך שהילדים וחלק מהנכדים השתתפו הפעם איתנו. שרי קצת נלחצה מכמות החברים המקומיים ובני המשפחה, שלא הספקנו להתראות עמם או שהגבלנו את זמן ביקורם. הבטחנו שבפעם הבאה נרחיב את השעות. שרי ואני גם נאלצנו לוותר על "קפיצה" לצילה כדי לבקר את אברהם, הבן-דוד האהוב. אורי ויובל קיצרו את הטיול ביומיים האחרונים כדי שיוכלי לא יפסיד ימי לימודים.

אני נהניתי ממספר אלתורים, כמו הביקור המפתיע והמרגש בהיכל הגדול של הבונים החופשים בבואנוס איירס, או הכניסה למוזיאון (שכבר היה סגור ונפתח למעננו) ב-Puerto Madryn וההסברים המרגשים של המנהלת.

גם התרגשתי מהביקור בבתי עלמין שם קבורים 2 הסבים שלי ומביקור בעיירת ילדתי Moron. בביקור הזה השתתפו שרי, עמיחי, בת-שבע ו-ליטו, אחד מבני הדודים המקומיים. הוא ואני העלינו זיכרונות מהמאה הקודמת.

לסיום, כל הצעירים שיפרו את הספרדית שלהם. אורי אפילו למד איך לתת פקודות לסוסים.

בקיצור, היה מרגש, היה כיף, היה חשוב.

ואני יכולה לסכם:

היה נפלא, תכנון משובח, לא היו תקלות והכל דפק בדיוק לפי התוכנית. הכל הודות לתכנון של כמעט שנה של ולנטין. אני מודה, אם הטיפול של התכנון היה בידיים שלי היה פחות מסודר ופחות זרימה חופשית... רק דבר אחד: צפוף מאוד ומרוכז מאוד. אי אפשר לעשות טיול כזה עוד פעם. אבל התברכנו שחלק מהמשפחה: עמיחי, בתשי, אורי, מאיה וליחי, יובלי היו איתנו וגילו חלק קטן מההיסטוריה של המשפחה. בפעם הבאה יהיו יותר גילויים על מחזות הילדות שלי. ובתקווה שהפעם הבאה הבריאות שלי תהיה יותר טובה.

שבועיים אחרי שחזרנו לארץ, וולנטין ואני הוזמנו לכנס בינלאומי של הבניה החופשית אשר היה הפעם בבוקרשט, רומניה. המצב הפיזי שלי לא אפשר לי להצטרף, למרות שידעתי שאני מפסידה מפגש מיוחד במינו של חיבור מחדש עם חברים שלא ראינו שנים רבות וחבל. הפסד בשבילי. ולנטין נסע לבד ונהנה מאד, היה נחמד לשמוע על כל כך הרבה נציגים ששאלו בשלומי.

Representando al SC para Argentina en la Conferencia Mundial de Supremos Consejos en Bucarest

כאילו מוזמן, אני לקראת סוף הכתיבה של הטיול המשפחתי
וברדיו מתנגן אל תבכי ארגנטינה!!!